БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(7930) | 1956 оной январиин 26, четверг | Сэн 20 мүнгэ

[Ү]йлэдбэреэ нэгэ жэгдээр [я]буулхын түлөө тэмсэхэ

[Зу]ргаадахи табанжэлэй програм[м]амжалтатайгаар бэелүүлхын [тул]а продукци үйлэдбэрилхэ гүрэ[эн] түсэбые һара, квартал бүхэндэ [дүүр]гэхэ гээшэ промышленна пред[приятиин] коллективэй эгээл шуха[ла зо]рилго болоно. Энэ тон харюу[сал]тай, хүндэтэй зорилгые бэе[лүүл]гэдэ предприятиие нэгэ жэг[дээр] худэлмэрилүүлхэ ябадал [ш]ухэхы үүргэ дүүргэхэ байна. [КП]СС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленум [а]суудалда ехэхэн анхарал хан[дуул]жа зуураа, жэгдэ бэшээр хү[дэлм]эрилһэн дээрэһээ продукци [үйл]дбэрилхэ графигай таһалдадаг, [...]б яараха, тэбдэхэ ябадалай га[рдаг]. продукциин шанарай доо[ро]ог ушар олон предприятинуу[дай] худэлмэриин ехэхэн дутагдал [бол]но гэжэ тэмдэглэһэн байгаа. [...] тус шиидхэбэри соо предприя[тину]дые саг үргэлжэ нэгэ жэгдээр [ажал]гэхэ эрилтэ предприятинуу[дай] хүтэлбэрилэгшэдтэ, партийна [ба]н профсоюзна организацинууд[та т]гдэһэн байна.

[П]редприятиие нэгэ жэгдээр хү[дэлмэрил]хын тулада хамагай түрүүн [ажа]лай эмхидхэлые эрид һайжа[руул]жа, хүдэлмэришэд болон ма[шинн]а зэмсэгүүдэй ажал дээрээ һаа[тагд]ал ябадалтай тэмсэхэ хэрэгтэй. [Сар]ын түрүүшын үдэрһөө графигаа [...]гүй дүүргэөд лэ байгаа хада [прод]укци ехээр гаргагдаха байһа[...] мэдээжэ.

[К]ПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пле[нумэй] түүхэтэ шиидхэбэриие бэе[лүүлжэ]н, республикымнай промыш[ленна]й түрүү предприятинуудай хү[дэлм]эришэд, инженерно-техническа [хүдэл]мэрилэгшэд ажалай эмхид[хэлы]е һайжаруулха ба нэгэ жэг[дээр] хүдэлмэрилхэ талаар амжал[таг]һала туйлаа. Жэшээнь, Улан[-Удын] модоной завод һарын түрүү[шын] арбан хоногто һүүлшын арбан [хон]ойхиһоо бага бэшэ продукци [үйл]дбэрилнэ. Завод иигэжэ нэгэ [жэгд]ээр хүдэлмэрилдэг болоһо[н]оо ашаар, продукци үйлэдбэ[рилгы]э үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые [ху]гацаанһаа урид дүүргэжэ, жэлэй [э]болотор 20 мянган кубометр [бэл]эдгэдэмэл модо оронойнгоо [...] барилгануудта үгөө.

[Гэ]бэшье, республика доторнай [...]н түрүүшын хахадта һулаар [хүдэл]мэрилөөд, хоёрдохи хахадтань [...]э үдэргүй ажаллажа байжа [...]ки продукцияа үйлэдбэрилдэг [...]и һарынгаа түсэбые холо дүүр[гэ]йгөөр үлэдэг предприятинууд [ц]д олон. Түмэр замай Улан[-Удэ] станциин паровозно депо үй[лэд]бэридэ техническэ дэбжэлтэ [гар]аха, шэнэ технологи үргэнөөр [хэр]глэжэ, ажалай бүтээсые саа[шад]ань дээшэлүүлхэ аргаболом[жы]о хүсэдөөр хэрэглэжэ ша[да]гүй. Эндэ паровозуудые заһа[ба]лха түсэб һарын хоёрдохи, [о]лидэ гурбадахи арбан хоног [д]үүргэглэдэг. Депогой хүтэл[бэри]лэгшэдэй, цехүүдэй начальни[кууд]ай ажалай эмхидхэлые һайжа[руул]хын түлөө һулаар тэмсэдэг [...]һээнь зарим хүдэлмэришэдэй [...]н эхэээр хэхэ ажалгүй, һаатаха [...]р али олон үзэгдэнэ.

Предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэреэ таһалдалгүйгөөр ябуулхын тулада цехүүдые түүхэй эд болон бусад материалаар хангалгаһаа эхилээд, түрүү дүй дүршэл хэрэглэхэ хүрэтэр ажахын шухала асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхэ ёһотой. Теэд нэгэ зарим хүтэлбэрилэгшэд хэды оролдолго гаргабашье, дары шиидхэгдэхэ ёһотой түрүүшын ээлжээнэй хэрэгые обёоронгүй гарана. Иимэ хангалтагүй хүдэлмэриин эсэстэ ехэ предприятинуудай зарим цехүүд графигаа дүүргэнгүйгөөр, бэшэ цехүүдэйнгээ хүдэлмэридэ һаад ушаруулна.

Промышленна предприятинууднай жэл ерэхэ бүри хүсэ ехэтэй, шэнэ шэнэ техникээр хангагдана. Энэ баян техникые дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха гээшэ предприятиин нэгэ жэгдээр хүдэлмэрилхэ ябадалда гол түлэб нүлөөлнэ. Гэхэтэй хамта, Шулуутайн, Баргажанай болон бусад леспромхозуудта трактор, автомашинанууд муугаар ашаглагдана. Илангаяа модо бэлэдхэлэй пунктнуудта элдэб шалтагаануудһаа боложо, тракторнууд миин байна. Заһабариин хүдэлмэриин муугаар табигдаһанһаа боложо, автомашинануудай эбдэрхэ ябадал олон. Леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд эдэ дутагдалнуудые усадхахын, модо бэлэдхэхэ ба шэрэхэ графигые таһалдуулхагүйн түлөө үшөөл һулаар тэмсэнэ.

СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проект соо ажалай бүтээсые 50 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ хараалагдана. Парти, правительствынгаа табиһан энэ харюусалгатай зорилгые промышленна предприятинуудай коллективүүд һайшаан дэмжэбэ. Шэнэ табанжэл соо ажалай бүтээсые иимэ ехээр дээшэлүүлхын түлөө предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд эгээн түрүүн үйлэдбэреэ нэгэ жэгдээр ябуулхые оролдохо ёһотой. Тиихын тулада ажалай түрүү дүй дүршэл ба шэнэ технологи үргэнөөр хэрэглэжэ, халаан бүхэнэй, илангаяа һүниин халаанай хүдэлмэриие эрид һайжаруулха шухала. Продукци үйлэдбэрилхэ графигые таһалдуулангүй нэгэ жэгдээр ябуулха талаар бригадирнууд болон мастернуудай урда шанга эрилтэ хэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, эдэ тушаалнуудые дүүргэжэ байһан техническэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэриин али бүхы дутагдалые түргэнөөр обёоржо, тэрэниие усадхаха тушаа эрилтэ предприятингаа хүтэлбэрилэгшэдэй урда табижа шадаха байна.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна. Республикымнай промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна организацинууд энэ мүрысөөндэ хүдэлмэришэн бүхэниие эдэбхитэйгээр хабаадуулжа, продукци үйлэдбэрилхэ график таһалдуулхагүйн түлөө тэмсэхэ уялгатай.

Будапештскэ опереттын театрын түгэсхэлэй зүжэг

[Б]удапештскэ опереттын театрын [ха]н бэлигтэ коллектив Советскэ [Холбоо]да ерэһээр һара үлүүтэй болоо. [Энэ] коллектив (уранһайханайнь [...] [ү]лбэрилэгшэ Кошутын шангай [лау]реат М. Гашпар) Ленинградта [бол]он Москвада зүжэг наада ха[руул]жа ехээр һонирхуулаа.

[Б]удапештскэ театрын коллектив [К]. Станиславскиин ба В. И. Не[мир]вич-Данченкын нэрэмжэтэ Мо[с]ко хүгжэмэй театрын сценэ[д]э январиин 24-дэ түгэсхэлэйн[гээ] зүжэг харуулаа. Тэдэнэр [«Сил]ьва» гэжэ зүжэгые москвагай[ханд]а дахин харуулаа.

[А]ртистнуудай шадамар бэрхээр наадаһан дээрэһээ харагшад ехээр һонирхоо.

Зүжэгэй дүүрэхэдэ венгерскэ артистнуудай хүндэлэлдэ зорюулагдан оваци болоо, тэдээндэ сэсэгүүд барюулагдаа.

Нүхэд К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Д. Т. Шепилов зүжэгые харалсаһан байна.

Венгерскэ Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Ф. Мюнник ба Посольствын хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн дипломатическа корпусой гэшүүд зал соо мүн лэ байлсаа.

(ТАСС).

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

[...] XIX-дэхи Областной партийна конференци 1956 оной январиин [...]до, үглөөнэй 11 часта, оперо ба баледэй театрын байшан соо нээг[дэх]э юм.

Делегадуудай регистраци КПСС-эй обкомдо (Соведүүдэй хоёр[дох]и байшан, нэгэдэхи этаж, 12-дохи комнато) болохо.

Справкануудые 31—36 ба 32— 49-дэхи телефонуудаар абажа бо[ло]хо.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ХОЁРДОХИ СЕССИ

Январиин 23-най үдэшын заседани дээрэ РСФСР-эй Гүрэнэй 1956 оной бюджет тухай ба РСФСР-эй Гүрэнэй 1954 оной бюджедэй гүйсэдхэлгэ тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ эхилбэ.

Депутат **С. В. Шевченко** (Алтайска хизаар), Рязанска областиин «Фундамент социализма» колхозой һаалишан депутат **П. Н. Коврова**, депутат **А. М. Войтович** (Комсомольск-на-Амуре), депутат **Н. Н. Родионов** (Ленинград), РСФСР-эй хүдөө ажахын министр **П. И. Морозов**, депутадууд **И. Т. Марченко** (Москва), **В. Н. Корнеев** (Воронежско область), **С. С. Романова** (Калужска область), **А. Г. Валиуллина** (Татарска АССР), **Г. И. Кондратьев** (Марийска АССР), **П. В. Сурин** (Тамбовско область) гэгшэд үгэ хэлээ.

Январиин 24-дэ сесси хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ.

* * *

Январиин 24-дэ Кремлёвско Ехэ Ордон соо РСФСР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сесси дээрэ РСФСР-эй Гүрэнэй 1956 оной бюджет тухай ба РСФСР-эй Гүрэнэй 1954 оной бюджедэй гүйсэдхэлгэ тухай элидхэл зүбшэн хэлсэгдэжэ үргэлжэлөө. СССР-эй арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ асари ехэ түсэбүүдые хараалһан КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектые тон ехэ ханалтатайгаар угтаһан тухайгаа депутадууд хэлэнэ. Сессиин үзэмжэдэ табигдаһан республикын 1956 оной бюджедые тэдэнэр һайшаана.

Коммунистическэ партиин XX съездые манай арад ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтажа байна гэжэ үглөөнэй заседани дээрэ үгэ хэлэһэн депутат **К. Д. Нещадимов** (Кемеровскэ область) тэмдэглэбэ. Областиин промышленна предприятинууд нүүрһэ, түмэрэй руда малталгаяа, булад ба шэрэм хайлуулгаяа, прокат, ферросплавуудые ба кокс, минеральна үтэгжүүлгэ, горно түхеэрэлтэ, цемент үйлэдбэрилгэеэ дээшэлүүлжэ байна. 1913 ондо Россин нүүрһэнэй бүхы бассейнэнүүдтэ малтагдаһанда орходоо, Кузбассай шахтануудта 1955 ондо хоёр дахин ехэ нүүрһэн малтагдаа.

Хүдөө ажахые хүтэлбэрилгын дутагдалнууд тухай, область дотор мүнөө болотороо хүдөө ажахын зарим һалбариин гээгдэлэй усадхагдаагүй байһан тухай, хартаабха ба овощиин багаар абтадаг, олон культурануудай ургасын, ниитын малажалһаа ашаг шэмын багаар абтадаг тухай депутат Нещадимов хэлэнэ.

Шэнэ предприятинуудые барилга, бии байһан предприятинуудые шэнэдхэн барилга, тусхайлбал, Яшкинска болон Топкинска цементнэ ба Анжерскэ шэлэй заводуудые барилга ба шэнэдхэн барилга түргэдхэхэ хэмжээ абанагүй гэжэ СССР-эй, РСФСР-эй Барилгын материалнуудай промышленностиин министерствые үгэ хэлэгшэ шүүмжэлбэ.

Нүхэр Нещадимов РСФСР-эй Гүрэнэй 1956 оной бюджедые Бюджетнэ комиссиин оруулһан заһабаритайгаар баталха хэрэгтэй гэжэ хэлэбэ.

Советскэ Союзай арадай ажахые хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XX съездын Директивэнүүдэй проект хадаа манай ороной ажахын ба культурна байгуулалтын гүнзэгы ехэ программа мүн, тэрэ болбол Кубаниин ажалшадай ба бүхы советскэ арадай дунда тон ехээр дэмжэгдэн һайшаагдажа байна гэжэ депутат **Д. М. Матюшкин** (Краснодарска хизаар) мэдүүлбэ.

Кубаниин колхознигууд, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд түсэблэлгын шэнэ гуримай үндэһөөр доторойнгоо резервэнүүдые ашаглажа, үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые абалга дээшэлүүлээ гэжэ үгэ хэлэгшэ мэдээсэбэ. Тэрэнэй ашаар хизаарай колхозууд ба совхозууд ороoһо таряа, һү, мяха болон бусад продуктнуудые тушааха, худалдаха гүрэнэй түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн байна. Колхозуудта ажалта үдэрэй натуральна ба мүнгэн түлбэри ехэ болоо.

Хизаарай хүдөө ажахые саашадань хүгжөөлгэ тухай хэлэхэ зуураа, республикын Хүдөө ажахын министерство электрификацида зохихо анхаралаа хандуулнагүй гэжэ депутат Матюшкин тэмдэглэнэ. Хизаарай хэдэ хэдэн томо һуурин газарнуудые уһаар хангалта һайжаруулхын тула шэнжэлэлгын хүдэлмэри арба шахуу жэлдэ хэһэн аад, бодото дээрээ үшөө юушье бүтээгээгүй байһан РСФСР-эй Коммунальна ажахын министерство тушаа ехэ шүүмжэлэл хэлэгдэбэ.

Республикын совхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ ороoһо таряа, овощь, һү, мяха, нооһо абалгаяа дээшэлүүлээ гэжэ РСФСР-эй Совхозуудай министр депутат **Т. А. Юркин** хэлэнэ. Шэнэ газар элдүүрилгын районуудта ороoһо тарянай 89 шэнэ совхозууд эмхидхэгдээ. Гэхэтэй хамта, ороoһо тарянай бага ургаса абадаг совхозууд республика дотор үшөө үсөөн бэшэ бии. Министерство болон тэрэнэй управленинүүд агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай зүбөөр үнгэргэгдэхын хойноһоо хиналта табяагүй, тэрэнэй эсэстэ олохон совхозууд тарилгын шанар ба болзорые эбдэһэн, бог буртаг үбһэнтэй муугаар тэмсэһэн, ороoһото культурануудые амяарлан хуряажа абаха арга хэрэглээгүй, түрүү ажахынуудай дүй дүршэл һулаар шудалһан байна. Министерствын хүдэлмэридэхи дутагдалнууд сесси дээрэ зүбөөр шүүмжэлэгдээ гэжэ мэдэрээд, нүхэр Юркин совхозуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай хэлэбэ. Үрэһэнэй ажахынууд олошоруулагдаха, машинна парк хүсэлдүүлэгдэжэ, тарилга ба хуряалгын болзорые богонидхохо хэрэгтэ туһалха юм. Шэнэ техникэ болон агротехническэ арга нэбтэрүүлхэ талаар агрономууд ба инженернүүдэй семинарнууд үнгэргэгдэнэ, 159 ажахы кукурузын гибридэй үрэһэ абадаг болохо. Овощь, хартаабха абалгые дээшэлүүлхэ, малай ашаг шэмэ ехэдхэхэ хэмжээнүүд абтажа байна.

Область дотор табадахи табанжэлэй турша соо промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн 60 процентээр ехэ болоо гэжэ депутат **Т. И. Бочкарева** (Ульяновска область) хэлэнэ. Автомобиль, автоматическа линии, малолитражна двигатель, уһа сасаха түхеэрэлтэ, тон наринаар бүтээдэг токарна станок, электрын аппаратура гэхэ мэтын шэнэ янзын продукци гаргадаг болохоор бэлэдхэгдэжэ байна.

Хүдөө ажахыдашье ехэ хубилалта болоно. Түсэблэлгын шэнэ гурим хадаа нэмэлтэ резервэнүүдые элирүүлхэ арга олгоо. Тэрэнэй үндэһөөр колхозууд ба совхозууд ороoһо таряа, мяха, һү болон бусад продуктнуудые абалга таба—зургаан жэл соо бэшэ, харин гурбан жэл соо хоёр дахин ехэдхэхэ зорилготой. Тиихэтэй хамта, хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэдэ ехэхэн дутагдалнууд бии гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэнэ. Тэрэнэй эсэстэ мяха, һү бэлэдхэхэ ба худалдаха түсэбөө область дүүргээгүй. Гол мүрэнэй нуга тохойгоор байһан газар сэбэрлэхэ ба хахалха аргаар тарилгын талмай үргэдхэхэ хэрэгтэнь республикын Хүдөө ажахын министерство областьдо зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй гэжэ депутат мэдүүлбэ.

Депутат **И. Г. Шкарбан** (Новосибирскэ область) үгэ хэлэбэ. КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектээр хараалагдаһан зорилгонууд республикын бюджет соо харагдана гэжэ тэрэ мэдүүлнэ. Арадай ажахыда мүнгэн зөөри элсүүлгэ жэлһээ жэл бүри дээшэлүүлэгдэнэ. Новосибирскэ областьдо үнгэрэгшэ табанжэл соо мүнгэн зөөри элсүүлгэ 3,2 дахин ехэ болоо. Областиин МТС, колхоз ба совхозууд һүүлшын хоёр жэлэй турша соо 8 мянга шахуу трактор (15 хүсэтэйгөөр тоолоходо), 2700 комбайн, 4 мянга гаран сеялкэ, 2672 автомашина болон бусад олон техникэ абаа. Гэбэшье, область дотор хүдэлмэриин хэмжээн нилээд ехэ болоо. Сибириин эрхэ байдалда һайн ургаса абахын түлөө тарилгын ба хуряалгын болзорые богонидхохо тон шухала. Тиимэһээ хүдөө ажахын машинануудай паркые саашадань нилээд олон болгохо шухала байһан тухай асуудал депутат Шкарбан табиба. Новосибирск городые тойруулан хартаабха-овощиин ба малажалай хүсэ ехэтэй база байгуулха хэрэгтэ үгэ хэлэгшэ онсо анхаралаа хандуулба. Иимэ база городой хүн зониие овощь, хартаабха ба һүөөр гүйсэд хангажа шадаха байгаа.

Республикын арадай ажахы таһалгаряагүй хүгжэжэ байна гэжэ депутат **С. Г. Николаев** (Мордовско АССР) мэдүүлнэ. Үнгэрэгшэ табанжэл соо валовой продукци гаргалга 58 процентээр ехэ болоо. Тэрэ тоодо, нютагай ба кооперативна промышленностиин предприятинуудта 83 процентээр ехэ болоһон байна. Олон предприятинууд нэгэ жэгдээр, гуримтайгаар хүдэлмэрилдэг, һайн шанартай продукци гаргадаг болонхой,

Тиихэтэй хамта, Мордовидо промышленность үшөөл удаанаар хүгжэнэ гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Барилгын материал үйлэдбэрилхын тула республика дотор түүхэй эдэй ехэ запас бии, тиибэ яабашье, түүхэй эд ондоо областьнуудһаа асарагдана. Мордовиин газар дээрэ олон тоото малтамалнууд бии, гэбэшье, геологическэ бэдэрэлгэ үшөөл багаар хэгдэнэ.

Российска Федерациин Худалдаа наймаанай министерство, Роспотребсоюз хүн зоной эрилтые ба колхозуудай үйлэдбэриин хэрэглэмжэнүүдые һулаар шудална гэжэ депутат Николаев хэлэнэ.

Урда тээнь үгэ хэлэгшэдтэл адли, депутат Николаев Российска Федерациин Гүрэнэй 1956 оной бюджедые Бюджетнэ комиссиин заһабаринууд болон нэмэлтэнүүдые оруулгатайгаар баталха тухай дурадхалые дэмжэбэ.

Депутат **С. Т. Пузиков** арадай ажахые хүгжөөлгэдэ Ростовско областиин ажалшадай оруулжа байһан туһа нэмэри тухай хөөрэбэ. Предприятинуудта шэнэ техникэ хэрэглэгдэнэ, бүри һайн шэнэ машинануудай конструкцинууд зохёогдоно. Ростсельмаш завод энэ жэлдэ «Сталинец-8» комбайнуудые олоор гаргаха байна. Эдэ комбайнууд «Сталинец-6» комбайнуудта орходоо нэгэ хахад дахин үлүү ехэ бүтээсэтэй юм. Час соо 400 тонно уурал үгэхэ хүсэтэй котёлнууд Таганрогто үйлэдбэрилэгдэжэ эхилхэнь. Новочеркасска паровоз бүтээгшэд хүсэ ехэтэй электровозуудые олоор гаргахаар бэлэдхэжэ байна. Областиин колхозууд болон совхозууд 320 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилһэн, ургаса багатай олон жэлэй ногооной таригдадаг байһан 165 мянган гектар газар хахалһан байна. Малай тоо толгой олошороо.

Депутат **И. Я. Васильев** (Томско область) областиин хүдөө ажахын ажалшад ороoһо таряа ба малажалай ашаг шэмэ ехээр үгэдэг болоо гэжэ хэлэбэ. Гэбэшье, колхозууд болон МТС-үүд ороoһо таряа, мяха ба һү абалгын шухала хэмжээндэ үшөөл хүрэжэ шадаадүй, хүдөө ажахын культурануудые тарижа ургуулгын агротехникын хэмжээн бага байһаар.

Зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проект ой модоной промышленностиие саашадань хүгжөөхөөр хараална гэжэ нүхэр Васильев саашань үргэлжэлүүлнэ. Ой модоной туйлай ехэ запасуудай бии байһан, модо урадхуулха гол мүрэнүүдэй олон байһан, Кузбассай ойро байһан ушар хадаа область дотор модо бэлэдхэлгын хэмжээе ехэдхэхэ үргэн ехэ арга боломжые нээжэ үгэнэ. СССР-эй Ой модоной промышленностиин министерство хэдэ хэдэн шухала асуудалнудые шиидхэхэ ёһотой, тусхайлбал, һургуулинууд клубууд, больницанууд, банинууд болон яслинуудые барихаар хараалха, модо бэлэдхэлгын предприятинуудай заһабарилгын базануудые бэхижүүлхэ, саг үргэлжын кадрнуудые бии болгохо ёһотой.

РСФСР-эй Гэгээрэлэй министр депутат **И. А. Каиров** КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проект дотор табигдаһан, бүгэдэ ниитын дунда һуралсалые саашадань хүгжөөхэ ба һургуулинуудые политехнизацилха зорилгонууд тухай хэлээ. Тэрэ хадаа гэгээрэл болбосорол тухай гүрэнэй анхарал оролдолгые тоо баримтануудаар харуулһан байна. Табанжэлэй турша соо Российска Федераци дотор 3554 һургуули баригдаа, гадна колхозууд һургуулиин 1700 гаран байшангуудые өөһэдынгөө зөөреэр бариһан байна. Гэбэшье, Российска Федераци дотор һургуулиин фонд үшөөл бага байна гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Городской ба хүдөөгэй барилгын республиканска министерство һургуулиин байшангуудые шэнээр бариха түсэбүүдые дүүргэнэгүй. 2,5 миллион тухай һурагшадай һуралсаха 7 мянга гаран һургуулиин байшангууд зургаадахи табанжэл соо баригдаха ёһотой болоно.

Нүхэр Каиров һургуулинуудые политехнизацилгын ба энэ хэрэгтэ предприятинууд болон олониитын зүгһөө туһаламжа үзүүлгын асуудалнуудта онсо анхарал хандуулаа. Энэ жэлдэ һургуулинуудай мастерскойнуудые зэбсэгжүүлхын тулада предприятинууд 14 мянга гаран станок, дархалалгын 8 мянга гаран верстак, радиотехникын талаар 25 мянган набор үйлэдбэрилжэ гаргаха болоно гэжэ тэрэ мэдээсэбэ.

И. А. Каиров РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерство тушаа сесси дээрэ депутадуудай хэлэһэн шүүмжэлхы ажаглалтануудые зүбшөөбэ.

Үглөөнэй заседани дээрэ мүн депутадууд **К. М. Абдуллина** (Башкирска АССР), **Л. Ф. Игнатьев** (Удмуртска АССР) гэгшэд үгэ хэлээ.

* * *

Үдэшын заседани дээрэ РСФСР-эй Гүрэнэй бюджет тухай элидхэл тушаа депутадууд **Н. Д. Вахнин** (Коми АССР), **И. Г. Третьяков** (Саратовска область), РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо **А. М. Сафронов** гэгшэд үгэнүүдые хэлээ.

РСФСР-эй Финансын министр депутат **И. И. Фадеев** түгэсхэлэй үгэ хэлэһэн байна. Российска Федерациин Гүрэнэй 1956 оной бюджедые, 1954 оной бюджедэй гүйсэдхэлгэ тухай тоосоое РСФСР-эй Верховно Совет бүхы талаһаань хаража үзэбэ гээд тэрэ хэлэбэ. Үгэ хэлэһэн депутадууд шэнэ бюджедые нэгэн һаналаар һайшаагаа. Энэ бюджет хадаа Российска Федерациин бүхы арадуудай гол шухала интересүүдтэ гүйсэд харюусана, зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ республикын ажахые, культурые саашадань хүгжөөлгые шухала мүнгэ зөөреэр хангажа үгэхэ байна.

Верховно Совет бюджедые иимэ хэмжээтэйгээр, нэгэн һаналаар баталба: олзынгоо талаар—74.267.131 мянган түхэриг, гарашынгаа талаар — 74.179.199 мянган түхэриг байһаар. Орошонь гарашаһаа 87.932 мянган түхэриг үлүү байха болоно.

РСФСР-эй Гүрэнэй 1954 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоон нэгэн һаналаар баталагдаад, РСФСР-эй Гүрэнэй 1956 оной бюджет тухай Хуули абтана.

Удаань түрүүлэгшээр һууһан депутат **И. В. Горошкин** РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын тушаалһаа намайе сүлөөлыт гэһэн гуйлтатайгаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ депутат А. М. Пузановһаа РСФСР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшын нэрэ дээрэ мэдүүлгэ ороо гэжэ мэдээсэнэ. Депутат Горошкин тус мэдүүлгые уншана.

«РСФСР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **И. В. Горошкиндо**

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын тушаалһаа намайе сүлөөлхэ тухай минии гуйлтые РСФСР-эй Верховно Соведтэ мэдээсыт гэжэ Таниие гуйнаб.

Минии гуйлта хадаа РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүтэлбэриие бэхижүүлхэ шухала болоһон ушарһаа дулдыданхай.

СССР-эй Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй ЦК Российска Федерациин ажахые нилээд үргэдхэхэ ба бэхижүүлхэ тушаа хэмжээ-ябуулгануудые һүүлэй үедэ үнгэргөө. Олон тоото промышленна предприятинууд болон барилгын организацинууд, культурын эмхи зургаанууд болон һуралсалай газарнууд Республикын сэхэ мэдэлдэ үгтэһэн байна.

Республикын хүдөө ажахые эрид дэбжээхэ талаар туйлай ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ болоно.

Манай республикын үмэнэ Советскэ Правительство болон Коммунистическэ партиин табиһан ехэ ба орёо зорилгонуудые бэелүүлхын тулада гүрэнэй болон ажахын хүдэлмэриин дүй дүршэл ехэтэй ондоо нүхэрэй РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын тушаалда байгаа һаань һайн байна.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Пузанов»

1956 оной январиин 23.

Депутат **Ф. Р. Козловто** үгэ үгтэнэ. Тэрэ хадаа нүхэр Пузановай мэдүүлгэ дотор дурсагдаһан зүйлнүүд тон зүб байна гэжэ хэлээд, депутат А. М. Пузановай мэдүүлгые хүлеэн абажа, тэрээниие РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлхые Старейшинэнүүдэй Соведэй даалгабаряар дурадхана.

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын Верховно Совет иигэжэ тогтообо: нүхэр Пузановай мэдүүлгые хүлеэн абаад, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын уялгаһаа тэрээниие сүлөөлхэ.

Депутат **И. В. Капитонов** РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшээр депутат М. Я. Ясновые томилхо гэһэн дурадхал Старейшинэнүүдэй Соведэй үмэнэһөө оруулна.

Российска Федерациин Верховно Совет депутат М. А. Ясновые РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүнэй уялгаһаа сүлөөлөөд, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшээр томилхо гэжэ тогтообо.

Сесси хэлсэхэ зүйлэйнгөө хоёрдохи асуудалда—РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталалгада ороно. РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь депутат **И. Н. Зиминдэ** элидхэл хэхыень үгэ үгтэнэ. Сесси Указуудые батална.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. А. Ясновой бэшэг уншагдана. РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшоор депутат А. М. Пузановые томилхые нүхэр Яснов бэшэг дотороо гуйһан байна. Энэ бэшэг нэтэн һаналаар абтана.

Верховно Совет депутат Н. И. Бобровниковые РСФСР-эй Верховно Соведэй Бюджетнэ комиссиин Түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлөөд, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүнээр һунгаха тухай тогтоол гаргана.

РСФСР-эй Бюджетнэ комиссиин Түрүүлэгшээр депутат И. М. Скачковые сесси һунгана.

Хэлсэхэ асуудалнууд дүүрэжэ, сесси хаагдаһанда соносхогдоно.

(ТАСС).

Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг ехээр абадаг боло

(Түнхэнэй аймагай түрүү колхозуудай болон МТС-үүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө)

☆ ☆

Барагдашагүй ехэ арга боломжонуудтайбди

Орон дотор ороохо таряанай валовой суглуулбарие жэл бүри дээшэлүүлхэ тухай партиин табиһан зорилгые бэелүүлэн, манай МТС-эй механизаторнууд болон харьяата колхозуудай гэшүүд ажахын үнгэрһэн жэлые яһала һайн дүнгүүдтэйгээр үдэшэбэ. Ороохото культурануудые тариһан 8 мянга гаран гектар дээрэһээ дунда зэргээр га бүриин 10,6 центнер ургаса хуряагдаа. 1954 онойхидо орходоо ургасын хэмжээн гектар бүридэ 1,5 центнерээр нэмэһэн байна.

Эдэ тоо баримтанууд хадаа МТС-эй харьяата колхозуудта хүдөө ажахын культурануудай ургасын жэл бүри дээшэлжэ байһание харуулна. Иимэ амжалта зүндөө туйлагдаагүй. Энэ хадаа ажалай түрүү дүй дүршэл болон агротехническэ наукын туйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэһэнэй аша үрэ мүн. МТС-эй харьяата колхозууд газар элдүүрилгын культурые нилээд дээшэлүүлһэн ба машинно-тарктoрна паркые бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэһэн байна. Мүн полевой хүдэлмэриин шанарые һайжаруулһанай ба ургаса хуряалгын болзорые хорооһоной ашаар амжалта туйлагдаа гэхэ хэрэгтэй.

Пар саг соогоо, һайса хоёр-гурба дахин хахалагдана, борнойлогдоно. Пар хахалалга хабарһаа эхилээд, июниин 10-да дүүргэгдэнэ. Парлаха гэжэ хараалагдаһан газар дээрэ майн эсэс багта лущени хэгдэнэ. Июль соо, мүн августын эхеэр, пар дахин хахалагдана.

Хабар, газарай гэдэхэтэй хамта эртын борнойлго ба дисковани гү, али культиваци хэгдэнэ. Һайнаар элдүүрилжэ, тарилга хэһэн газар дээрэ гектар бүриһөө дунда зэргээр 15-һаа 17 центнер хүрэтэр шэниисын ургаса абтана.

МТС-эй харьяата түрүү колхозууд нёдондо 4250 гектар газар дээрэ тарилгые хэрээһэлүүлэн ба нарин рядтайгаар хэһэн юм.

МТС-эй механизаторнууд шэнэ табанжэлэй түсэб тушаа съездын Директивэнүүдэй проектые угаа ехэ баяртайгаар угтаа. Механизаторнууд 1956 ондо бэелүүлхэ социалистическэ уялга баталан абанхай. Ажахын энэ жэлдэ гектар бүриһөө дунда зэргээр 11,5 центнер ургаса хуряаха гэжэ хараалагдаба.

Мүнөө агротехническэ хэдэн хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэжэ байна. Колхозууд хабарай тарилгада хүсэд хүрэхэ һайн шанартай үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлээд, амбаартаа хэбэ. Ерэхэ хабар 5 мянган гектар дээрэ тарилга хэрээһэлүүлэн ба нарин рядтайгаар хэгдэхэ юм. **1956 ондо пар болгогдохо газарай дүрбэнэй нэгэ хубинь Мальцевай аргаар элдүүрилэгдэхэ байна.**

Гэхэтэй хамта, манай эндэхи колхозуудай бэелүүлдэг агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд хадаа нагучна ёһоор газар элдүүрилгын түрүүшын алхамууд болоно. Энэ талаар хэрэглэгдэжэ боломоор туйлай ехэ арга боломжонууд манайда бии. МТС болон колхозууд агротехническэ хамаг түрүү арга дүршэлнүүдые нютагай эрхэ байдалда зүбөөр зохилдуулан хэрэглэжэ, ороохото культурануудай валовой суглуулбарие жэл бүри 11 миллиард пүүд хүргэхэ гэһэн зорилгые бэелүүлхын түлөө шангаар тэмсэхэ зэргэтэй.

Д. Луканчев,
Түнхэнэй МТС-эй главна агроном.

Гектар бүриһөө 13,5 центнер ургаса хуряахабди

Манай колхоз аймагай бүхы колхозуудые ургаса һайнтай сортовой үрэһэ хүрэнгөөр хангадаг юм. Энэ хүндэтэ үүргэеэ һайнаар дүүргэхын тула колхознигууд тарялангай газар элдүүрилгэдэ шухала анхарал табина. Ороохото культурануудай ургасые жэл бүри дээшэлүүлхын тула агротехническэ заабаринууд оролдосотойгоор бэелүүлэгдэнэ. Колхознигууд эгээн түрүүн параа һайнаар хахалха хэрэгтэ ехэ анхаралаа табина. Жэшээнь, мүнөө жэл колхознай 1300 гектарта тарилга хэхэ байбал, тэрэнэйгээ хахадынь — 602 гектарынь хоёрлогдоһон пар дээрэ тариха байна. Тарилга ехэнхидээ хэрээһэлүүлэн ба нарин рядтайгаар хэгдэнэ.

Ургасые дээшэлүүлхын түлөө оролдосотойгоор тэмсэжэ, манай колхоз жэл бүри һайн амжалта туйлана. Хэрбээ 1953 ондо гектар бүриһөө дунда зэргээр 8 центнер ороохо абтаһан байбал, 1955 ондо—12,5 центнер ургаса хуряагдаа. Ерэхэ жэлдэ га бүриһөө 13,5 центнер абахаар шиидэнхэйбди. Мүнөө агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд үргэнөөр хэгдэнэ. Энэ хүдэлмэрие һайнаар ябуулхын тула колхозой таряанжалай 3 бригада, малай фермэ хоорондоо мүрысэжэ байнхай. Түсэбэй ёһоор 350 гектар дээрэ саһан тогтоогдоо. Сортовой үрэһэ хүрэнгэ бии. 1200 шарга наг шэбхэ бэлэдхэгдэнхэй. Коммунистическэ партиин XX съездын нээгдэтэр, хабарай тарилгада бэлэдхэл дүүргэгдэхэ.

А. Попов, «Красный пахарь» колхозой таряанажалай 2-дохи бригадын бригадир.

> **Агрономическа наукын туйлалтануудые болон түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэжэ, хүдөө ажахын үйлэдбэри эрхилэлгын культурые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, нютаг нютагай эрхэ байдалда тааралдуулан эгээн ургаса ехэтэй культурануудые, тиимэ сортын ургамалнуудые тариха, тэрэшэлэн ашаг ехэтэй түрэлэй ба үүлтэрэй мал олоор үсхэхэ. Хүдөө ажахын элдэб һалбаринуудые колхозууд болон совхозуудта зүбөөр тааралдуулан эрхилхэ.**
>
> *(СССР-эй арадай ажахые 1956-1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадохи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектһээ)*

Тракторнуудай бэлэн

Түрэл партиингаа түүхэтэ съездын хүндэлэлдэ абаһан социалистическэ уялгаяа бэелүүлэн, манай МТС-эй механизаторнууд тракторнуудые заһабарилха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, декабриин 26-да дүүргээ. Һаяын үдэрнүүдтэ хүдөө ажахын машинануудые заһабарилга дүүргэгдэхэнь.

Энэ хадаа манай коллективэй туйлаһан ехэхэн амжалта мүн. Заһабарилгын хүдэлмэрие богонихон болзор соо хэжэ дүүргэхэ зорилгоор бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Эгээн түрүүн хүдэлмэридөө шэнэ арга—узловой метод хэрэглэхын тула хүдэлмэришэд мастерскойгоо шэнээр һэльбэн заһабарилһан байгаа. Тиигэжэ мастерскойгоо нилээд үргэдхөөд, тракторнуудые хабсарха таһаг соо 3 тонно үргэхэ кран—балка тодхогдоһон юм. Мүн бусад ехэ хүдэлмэри хэһэнэй ашаар механизаторнуудай бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха бүхы арга нүхэсэл байгуулагдаа һэн.

Заһабарилгын түрүүшын үдэрһөө эхилэн, механизаторнуудай ажал узловой аргаар, һайнаар эмхидхэгдээ. Мастерской соо хамта 13 узел эмхидхэжэ, тэдэниие шадабаритай һайн механизмуудаар хангаһан байгаа. Узелнуудые даагшадаар участково механигууд болон бэрхэ бригадирнууд табигдаһан юм. Һара соо заһабарилгын хүдэлмэри хэхэ тусхай график табижа, механизаторнуудай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсээд, дирекцидэ баталуулдаг байгаабди. График соогоо тракторто ямар заһабарилга, хэды үдэр соо хэхэб, ямар детальнууд хэрэгтэй болохоб гэжэ тодорхойгоор хараалагдадаг. Ажалай үдэрэй дүүрэхэдэ узелнуудые даагшад сугларжа, хүдэлмэриингөө дүнгүүдые гаргадаг ба үглөөдэр юу хэхэеэ мэдэжэ абадаг байгаа.

Узел бүхэндэ хүдэлжэ байһан механизаторнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдээ. Мүрысөөнэй дүн саг сагтаа гаргагдадаг байна. Шэнэ арга шадамараар хэрэглэжэ, механизаторнуудай ажалай эмхидхэл ехэ һайжараа, бүтээсэнь дээшэлээ. **Ноябрь һарада 18 трактор заһабарилһан байгаа һаа, декабрь соо 20 трактор заһабарилгаһаа гараһан байна.**

Механизаторнуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр С. Тахановай даадаг узелай трактористнууд Е. Сороковиков, А. Сороковиков гэгшэд түрүүлжэ ябаа. Моторнуудые заһабарилха узелда ажаллаһан трактористнууд Я. Сороковиков, А. Попов гэгшэд даалгабаряа холо үлүүлдэг байгаа.

Түрүү арга хэрэглэжэ, тракторнуудые заһабарилха түсэбөө декабрь соо дүүргээд, шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилэн механизаторнуудые колхозуудта олоор эльгээжэ, туһалха арга олдоо.

М. Астраханцев,
Түнхэнэй МТС-эй главна инженер.

Оролдолгын аша үрэ

Манай МТС-эй 100 гаран трактористнууд колхозуудта туһалжа байна. Тэдэнэй олонхинь малажал дээрэ ажаллана.

Манай тракторна бригада ажахын үнгэрһэн жэлдэ условно трактор бүхэнөөр 752 гектар зөөлэн хахалалга хээд, октябриин 22-һоо трактор, машинануудаа заһабарилжа эхилээ һэн. Хүдэлмэреэ узловой аргаар ябуулһанай ба ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар заһабарилта декабрь соо сүм дүүргэгдээ.

Мүнөө бригадын 23 механизатор Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо хамһалсажа байнхай. Тэдэнэй 12-нь колхоздоо зоотехническэ барилга хэхэ 1200 кубометр модо бэлэдхэхэ зорилгоор Бадарайн нарһан тужада гаранхай. Бусад механизаторнууд колхозой малай фермэ дээрэ трактораар тэжээл, түлеэ залһа зөөнэ.

Колхознигууд механизаторнуудтай эбтэй эетэйгээр ажаллажа, үндэр ургаса ургуулаад, ажалта үдэр бүхэндөө 3—3 килограмм таряа, мүн нэмэлтэ түлбэри абанхай. Механизаторнууд Михаил Кобелев—43 центнер, Владимир Бобков—39 центнер, би өөрөө—47 центнер таряа ажалта үдэртөө абаһан байнабди.

Мүнөө жэлдэ манай бригада 2 мянга шахуу гектар дээрэ тарилга хэхэ түсэбтэй. Энэ ехэ хүдэлмэрие агротехническэ богони болзор соо дүүргэхээр механизатор бүхэн бэеэ зэпэнхэй.

И. Кобелев, 5-дахи тракторна бригадын бригадир.

☆ ☆

Ажалта үдэртэ ехэ түлбэри хүртэбэ

Артелиингээ ажахые хүгжөөхэ талаар хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлэн, манай колхозой гэшүүд үнгэрһэн жэлдэ яһала һайн амжалта туйлаа. Ороохото культурануудай ургаса дунда зэргээр га бүриһөө 13,3 центнер хуряагдаа. Эгээн һайн хүрьһэтэй полинууд дээрэһээ бүришье ехэ ургаса абтаа. Жэшээнь, **хоёрложо парлагдаһан 510 гектар дээрэһээ га бүриин 16,1 центнер шэниисэ абтаа.** Бригадир Гомбо Шараевай бригада тарилгын гектар бүриһөө 18 центнер ургаса хуряажа, Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсаа. Үндэр баян ургаса ургуулжа, колхознигуудай ажалта үдэртэ 3,3 килограмм таряа, 4,5 түхэриг мүнгэ хубааха байнабди. Колхозник Жаб Халбасковой бүлэ жэл соо 2156 ажалта үдэр оложо, 10 мянга шахуу түхэриг мүнгэ, 75 центнер таряа абахань. Колхозник Ардан Багатуевай бүлэ 2000 ажалта үдэр оложо, 9 мянга түхэриг мүнгэ, 66 центнер таряа абаха байна. Иимэ жэшээнүүд олон. Ниитымнай ажахы улам хүгжэнэ. Колхознигуднай амбаар дүүрэн таряатай, хорёогоор дүүрэн малтай боложо, баян дэлгэрээр ажаһууна.

Энэ хадаа манай түрүүшын амжалта гэжэ мэдэрнэбди. Шиидхэгдэхээр болоһон шухала асуудалнууд, дутуу дунданууд, элирүүлэгдээгүй ехэ арга боломжонууд манай колхоздо бии. Колхознигууд партиин XX съездын Директивэнүүдэй проектые бүримүһэн һайшаажа, холын хараата хэмжээ-ябуулгануудаа дахин хаража үзөөд, тэрэниие болзорһоонь урид дүүргэхэ тушаа 1956 ондо тодорхой түсэб зохёожо байна. Бодомжолжо үзэхэдэмнай ороохото культурануудай тарилгын бүхы талмай дээрэ да зэргээр 14,7 центнер ург тахаар байна. Тиимын тул поли дээрээ наг шэбхэ боло ральна үтэгжүүлгэ ехээр б хэрэгтэй. Хабар тэдэниие минеральна холисо болгоо доо гаргаха байнабди. Энэ эхилэн колхозно эрдэмтэ Т. С цевай аргаар тарилга ехэ дээрэ хэжэ туршахамнай.

Правлени болон партийна заци колхознигуудай үмэнэ даад байһан туйлай ехэ зори дые амжалтатайгаар бэелүүл ла ажалай эмхидхэлые саа һайжаруулха байна. Энэ зо «Улбагай» гэжэ нютагтахи ажалай бригада (бригадирын Цыбиков) комплексно бригад гогдобо. Парторганизациин ран коммунистнуудай олони рянажал дээрэ, 13-ниинь м дээрэ табигданхай. Һүнэй- фермэ дээрэ 6 коммунист бүридэһэн партгруппа эмхи

Бидэнэр республикын худ хын министерствын үмэнэ ех тэ табинабди. Юуб гэхэдэ, колхоздо мүнөө дээрээ нэгэш гэжэлтэ байхагүй. Манай ко рянажалаараашье, малажа шье томо ажахы юм. Мэргэж үгы дээрэһээ һаяар хэгдэхэ хүдэлмэри хэгдэнгүй байжа Малшадай дунда зоотехниче ралсал эмхидхэгдээгүй. Эд дые хараадаа абажа, Хүдөө министерство манай эрилт лүүлхэ ёһотой.

Б. Барбаков, 17 парт нэрэмжэтэ к түрүүлэгшын о
Ж. Ангархаев, парторган сек

Зоотехническэ заабариин ёһоо

Ниитын малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар манай колхозой мал адуулагшад болон һаалишад ажахын үнгэрһэн жэлдэ нилээд оролдолго гаргаа. Хэрбээ 1954 ондо колхозой үнеэн бүриһөө 477 литр һүн һаагдаһан байбал, ажахын үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 1057 литр һүн һаагдаа.

Манай малшад 3 жэлэй зоотехническэ курсада булта һуралсана. Эндэ түрүү һаалишадай дүй дүршэл, мүн зоотехническэ наукын туйлалтануудые һайса мэдэжэ абаад, һаалишад хүдэлмэридөө шадамараар хэрэглэнэ.

Энэ жэлдэ түрүүшынхеэ манай колхоз аймагай бүхы колхозуудта адли үбэлжэлгын үедэ үнеэдээ уяанда байлгажа харууһална. Мүнөө үнеэд тугаллажа эхилэнхэй. Тугаллаһан үнеэдтэ кукурузын силос үгтэнэ. Тугалнууд эхэһээ гаагдажа, түлигдэдэггүй түлжүүлэгдэнэ. Ажахын шэнэ турша соо фермын һаалиша үнеэн бүриһөө 1500—1700 л һааха уялга абанхай.

Һаалишад абаһан уялгаяа жэ байна. Ажахын жэлэй ту 3 һарын турша соо үнеэн 172 литр һүн һааганхай. Һа Е. Полубенцева энэ болзор со бүриһөө 291 литр һү һааба. соо 20 тугал абтахань. Һа най түрэл Коммунистическэ гаа түүхэтэ XX съездын хүн мүрысэхэ зуураа, съездын нэ үнеэн бүриһөө 350 литр һү уялга абаад, шэн зори ажаллажа байна.

А. Шелехов, Хрущ нэрэмжэтэ колхозой М да

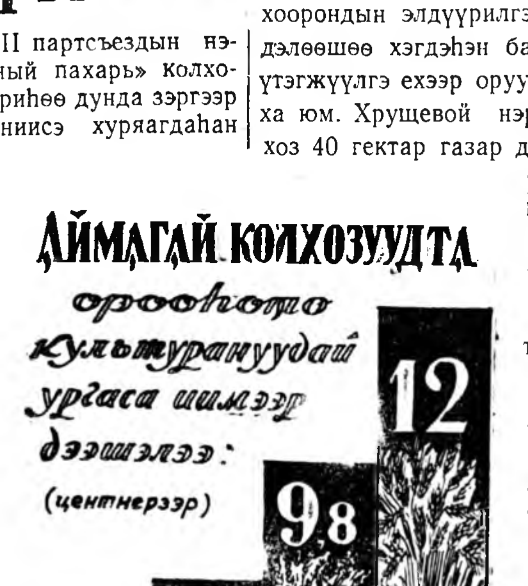
— Түрүүшын жэлэй дүн —

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлэй түрүүшын жэл — 1955 он дүүрэбэ. Энэ жэлэй турша соо Түнхэнэй аймагай партийна организаци хүдөө ажахын продуктнуудые улам ехээр абадаг болохын түлөө колхознигууд болон механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа.

Ажахын үнгэрһэн жэлэй туршада аймагай колхозууд, МТС-үүд урдань хэрэглэгдээгүй байһан хэмгүй ехэ арга боломжонууд болон резервэнүүдээ ашагтай туһатайгаар хэрэглэхэ талаар түрүүшынгээ алхам хэбэ. Тиин ороохо таряа, һү болон ноохо абаха талаар 1955 ондо хараалагдаһан түсэбүүд дүүргэгдэһэн ба үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна. 1955 ондо элдүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 45,5 центнер һү һааха, 35,8 килограмм ноохо абахаар түсэблэгдэһэн байгаа. Эдэ түсэбүүд үлүүлэн дүүргэгдэнхэй. Ажахын үнгэрһэн жэлдэ аймаг дотор элдүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 47,5 центнер һүн һаагдаһан ба 46 килограмм ноохон хайшалагдаһан байна. Ороохото культурануудай ургаса бүхыдөө дунда зэргээр 9,8 центнер абтаа. Тиин аймагай колхозууд гүрэнтэйгөө сүм тоосоһон байна.

Ниитын ажахые хүгжөөхын тула нэн түрүүн ороохото культурануудай ургасые эрид дээшэлүүлхэ гэһэн заабарие бэелүүлэн аймагай партийна организаци хүдөө ажахын бүхы культурануудай, илангаяа таряанай ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шухала анхаралаа табина. Аймагай колхозууд нёдондо агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые саг болзор соонь бэелүүлһэн, сортовой үрэһэ хүрэнгэ хүсэд бэлэдхэһэн байгаа. МТС-үүдэй механизаторнууд трактор болон хүдөө ажахын механизмуудые саг болзор соонь һайнаар заһабарилаа һэн. Хабарай тарилгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, ургасын хойноһоо һайн харууһа эмхидхэхэ ба ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаха тушаа колхознигууд болон механизаторнуудай дунда ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулагдаһан юм. Түрүү дүй дүршэл болон наукын туйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ тушаа ехэ оролдолго гаргагдаа. Колхозой эрдэмтэ Т. С. Мальцевай аргаар газар элдүүрилхэ тушаа научна конференци Түнхэнэй МТС-тэ үнгэргэгдөө һэн. Энэ конференци дээрэ аймагай колхозуудта түрүү дүй дүршэл ба наукын туйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ тушаа тодорхой хэмжээ абтаһан байгаа. Энээнэй ашаар таряанажалые ба малажалые эрхилэлгын культура һурагтүй дээшэлээ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Үнгэрһэн жэлдэ хабарай тарилга, мүн бусадшье полевой хүдэлмэри урда жэлнүүдэйхиһээ ханигүй богони болзор соо, һайн шанартайгаар хэгдээ. Ургасын хойноһоо харууһа һайнаар эмхидхэгдэжэ, буртаг үбһэ ногоонтой ехэ тэмсэл ябуулагдаа. Ороохото культурануудай, илангаяа шэниисэ тариһан полинууд буртаг үбһэнһөө хэдэн удаа сэбэрлэгдэһэн байгаа. Хрущевой, «Красный пахарь», Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай үрэһэнэй участогууд дээрэ органо-минеральна үтэгжүүлгын холисо ехээр гаргагдаһан юм. Энэ үтэгжүүлгын туйлай ехэ аша үрэтэй байһаниинь ургаса хуряахада элеэр харагдаа. Эдэ колхозуудта ороохото культурануудай үндэр ургаса гаража, гектар бүриһөө дунда зэргээр 12-һоо 13,5 центнер таряан хуряагдаа. Тиихэдэ XVII партсъездын нэрэмжэтэ, «Красный пахарь» колхозуудта гектар бүриһөө дунда зэргээр 16 центнер шэниисэ хуряагдаһан байна.

Түнхэнэй колхозууд үнгэрһэн жэлдэ түрүүшынхеэ кукурузые ехэ талмай дээрэ тариһан байна. Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 16 гектар дээрэһээ га бүриин 450 центнер кукурузын эшэ набша хуряагдаа. Зүгөөр, колхозууднай бултадаа үндэр ургаса абаагүй. Тиигэбэшье, нёдондо жэлһээ хойшо Түнхэн нютагта кукуруза хододоо нютагжажа, ниитын малые шэмэтэ тэжээлээр гүйсэд хангаха ба таряанай валовой суглуулбарие саашадань дээшэлүүлхэ арга олдобо.

Ороохо таряанай валовой суглуулбарие дээшэлүүлхые оролдохотоёо хамта аймагай партийна организаци хартаабхын ба овощной культурануудай ургаса дээшэлүүлхэ асуудалда шухала анхарал табина. Энэ талаар 1955 ондо хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууд дүүргэгдээгүй байбашье, олонхи колхозууд урданайхиһаа һайн ургаса хуряагаа. Һайшаалтай талань юуб гэхэдэ, эдэ культуранууд ехэнхидээ түрүү аргаар — квадратно-гнездовой, квадратна аргаар таригдаһан, ряд хоорондын элдүүрилгэ утааша хүндэлөөшөө хэгдэһэн ба минеральна үтэгжүүлгэ ехээр оруулагдаһан байха юм. Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз 40 гектар газар дээрэһээ га бүриин 112 центнер хартаабха хуряагаа. Мүн Молотовой, Калининай нэрэмжэтэ, «Путь коммунизма» колхозуудта хартаабха болон овощиин яһала һайн ургаса хуряагдаа.

Ажахын үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдые харахада ороохото культурануудай ургасые ба тэрэнэй валовой суглуулбарие саашадань дээшэлүүлхэ талаар аймаг дотор туйлай ехэ арга боломжонууд бии байна. Тэдэ арга боломжонуудые шадамараар хэрэглэжэ, үндэр баян ургаса ургуулдаг болохын тула ажал хүдэлмэридөө түрүү дүй дүршэл ба наукын туйлалтануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые саг болзор соонь бэелүүлхэ хэрэгтэй. Тиигээ хада Түнхэнэй баян нугада саашадаашье үндэр ургасын хуряагдаха ба малажалай амжалтатайгаар хүгжэхэ байһаниинь найдамтай. Теэд зарим колхозой хүтэлбэрилэгшэд түрүү арга дүршэлнүүдые тоодоггүй байна. Жэшээ болгон зэргэлээд түбхинэһэн, адли эрхэ байдалтай Калининай болон «Путь Ленина» колхозуудые абаад үзэе. Калининай нэрэмжэтэ колхоздо һүүлэй жэлнүүдтэ агротехникын түрүү арга дүршэлнүүд—минеральна үтэгжүүлгэ поли дээрэ ехээр гаргаһан, тарилгые хэрээһэлүүлэн ба нарин рядтайгаар хэһэн, пропашной культурануудые квадратно-гнездовой аргаар тариһан ба бусад арганууд үргэнөөр хэрэглэгдэһэн байха юм. Тиихэдэ «Путь Ленина» колхоздо эдэ арга дүршэлнүүд һулаар нэбтэрүүлэгдэһэн байна. Тиигээд намар болоходо Калининай нэрэмжэтэ колхоз ороохото культурануудай ургаса дунда зэргээр га бүриһөө 12,5 центнер, хартаабха—135 центнер абаһан байна. Харин «Путь Ленина» колхозойхид гектар бүриһөө дунда зэргээр 9,8 центнер таряа, 33,7 центнер хартаабха абаһан байха юм.

Аймагай ажалшад шэнэ табанжэлэй түсэб тушаа партиин XX съездын Директивэнүүдэй проектые ажалай болон политическэ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Мүнөө аймагай колхозууд болон МТС-үүд хабарай тарилгада оролдосотойгоор бэлэдхэжэ байна. Түнхэнэй МТС-эй механизаторнууд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлжэ, тракторнуудые заһабарилха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэнхэй. Мүнөө тэдэнэр хүдөө ажахын механизмуудые заһабарилжа дүүргүүтэй байна. Аймагай колхозууд шанар һайнтай сортовой үрэһөөр гүйсэд хангагданхай. Колхоз бүхэндэ наг шэбхэ, үнэһэн, шубуунай аргал ехээр бэлэдхэгдэжэ байна. Минеральна үтэгжүүлгэ ехээр асарагдаха юм. Хабар болоходо наг шэбхэ минеральна үтэгжүүлгэтэй холигдожо поли дээрэ гаргагдаха юм.

Калининай нэрэмжэтэ к гэшүүдэй үүсхэлээр аймага хозууд 1956 ондо ажахыдаа дүй дүршэл ба наукын туйла дые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ ту дорхой хэмжээ-ябуулгануу хёожо байна. Хабарай та урда тээ аймагай хүдөө ажах гэжэлтэдэй семинар үнгэргэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелү шаа тэдэнэй үмэнэ зорилго бигдаха байна. Гадна Тоорь ной «Путь Коммунизма» ко түрүү дүй дүршэлэй ямараар рүүлэгдэжэ байһан тухай лаар колхозой түрүүлэгшэнэ минар һаяар үнгэргэгдэхэ колхоз 1955 оной август хойшо колхознигуудта һара авансаар мүнгэ үгэдэг боло на. Энээнэй ашаар колхозн материальна урмашуулга дэ ажалай эмхидхэл һайжара һайшаалтай дүршэлые бодо гоор шэнжэлжэ үзөөд, бү хозуудта нэбтэрүүлхэ шуха

Манай хүдэлмэридэ дутуу нууд ба шиидхэгдээгүй асуу олон. 1955 ондо мяха, үндэ талаар хараалагдаһан хэмжэ ганууд дүүргэгдээгүй. Энэ лые ажахын шэнэ жэлдэ усадхахын тула МТС-үүдэ ци, колхозуудай правлени бо тийна эхин организацинууд хэлэй ехэхэн хүдэлмэри байна.

Аймагай колхозуудта парт съездын хүндэлэлдэ социа скэ мүрысөөн улам үргэдэжэ Колхознигууд болон механ нууд түрэл партиингаа XX нээгдэтэр хабарай тарилгад хэлые дүүргэхэ гэжэ шиидэ лай болон политическэ угаа жэлтэтэйгээр ажаллажа бай

Б. ЗОНХ
КПСС-эй Түнхэнэй айм секр

...КСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ

...Зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проектые ...н хэлсэхэ зуураа, республикымнай ажалшад дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ ...үүдые абана

Съездын нээгдэтэр—хоёр һарын түсэб

...й арадай ажахые зургаа... ...хэлдэ хүгжөөхэ түсэб ту... ...эй XX съездын Дирек... проектые манай артелиин ...эд угаа ехэ полити... ...лтын оршон байдалда ... республикын пром... ...омохон артельнүүдэй ...еда» артелиин партийна ...н секретарь нүхэр Ме... хөөрэнэ. —Партиин ...аһан энэ түүхэтэ ехэ до... ...ртелиин бүхы цехүүдэй ...илсажа, дээшэлүүлэгдэ... ...лганиуудые абаба. ... артель табадахи табан... түсэбые августын нэгэн... һэн,—гэжэ оёдолой мас... ...а Лишукова хэлэнэ.

— Шэнэ табанжэлэйнгээшье түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ байхабди.

Сусанна Лишукова өөрөө табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн, продукциингаа шанарые бүри һайжаруулһан байна.

Директивэнүүдэй проекттэй танилсаһан хүдэлмэришэн бүхэн шэнэ уялга абаа. Оёдолой мастер Анна Даншова (хоёрдохи мастерской), оёдолой залуу мастер И. Ананьина (4-дэхи мастерской), эхэнэрэй хубсаһа оёдог мастер Екатерина Банеева гэгшэд үдэр бүриингөө даалгабарие 130—140 процент һайн шанартайгаар дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байна. Гадна, Екатерина Сагадаровна Банеева өөрынгөө баян дүй дуршэлые залуушуулда дамжуулан үгэдэг юм. Тэрэ һаяхан хэдэ хэдэн залуу басагадые һургажа, оёдолшон болгоһон байна. Тэдэнэрэй нэгэн — Вера Петрунова оёдолой мастер боложо, үдэр бүриингөө даалгабарие 130 — 130 процент дүүргэнэ.

«Победа» артелиин хүдэлмэришэд түрэл Коммунистическэ партиингаа XX съездын нээгдэхэ үдэр — февралиин 14 болотор хоёр һарынгаа даалгабарие болзорһоонь урид дүүргэхэ, тиихэдэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 25-да дүүргэхэ, ажалайнгаа бүтээсые хоёр процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн байна.

Б. Цыремпилов.

Мүрысөөнэй тугые улам дээшэнь үргэе

...МТС-эй механизаторнууд ...үүлэй проекттэй танил... ...аа трактор болон хүдөө ...шинануудай заһабарил... ...оонь урид, эрхим шанар... ...үүргэхэ гэжэ шиидэ... ...заторнууд нүхэд Цыбде... ...ин, Баннов, Рогозинский, ...Лункуев гэгшэд бусадта ...руулан, эршэмтэйгээр байна. Мүнөө тус МТС-эй механизаторнууд дүрбэн бригада боложо, малай байра барихa материалнуудые бэлдэхэ, малай үбэлжэлгэдэ туһалха гэжэ харьяата колхозуудтаа гараа.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Бурдунай комплексно бригадын малшад малайнгаа ашаг шэмые улам бүри дээшэлүүлхын түлөө оролдожо байна. «Мүнөө шэнэ табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдтэй танилсажа, һаалишад бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абана», — гэжэ тус бригадын бригадир нүхэр Чимбеев хэлэбэ. Парти, правительствын анхарал оролдолгодо харюу болгон, КПСС-эй XX съездын эхилтэр үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 350 литр һү һааха гэжэ шиидээ. Һаалишад абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ эхилбэ. Һаалишадай дунда нүхэд Ванчикова, Гармаева, Самданова болон бусад түрүү зэргэдэ ябана.

А. Нагаслаев.

Ш э н э у я л г а

...э городой пристаниин ... участогой хүдэлмэри... ...н инженерно-техническэ ...эгшэд зургаадахи та... түсэб тушаа партиин XX Директивэнүүдэй проек... ...тэйгээр зүбшэн хэлсэхэ ...ээшэлүүлэгдэһэн уялга... ...жа байна.

...кэ участогай пароходууд болон земснарядуудай механигууд, командирнууд болон шкипернүүд һаяхан ажалайнгаа һүүлээр улаан булангдаа сугларжа, Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсээд, тусхай, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа. Уялга соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: ажалай бүтээсые 25—30 процентээр дээшэлүүлжэ, продукциин өөрын үные 69,5 процентээр химдаруулха.

Техническэ участогайхид уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө ажалай вахтада жагсаад, партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ шэнэ шэнэ амжалта туйлажа байна.

Д. Балданов.

Ажалай вахтада

...РАГ ДЭЭРЭ: 1. Сэмбын фабрикын эрхим хүдэлмэришэн комсомолка Тамара Скраженко «Новь» гэжэ драп нэ...айна. 2. Ленинэй орденто ПВЗ-гэй кузнечнэ цехын түмэршэ дархан Митрофан Григорьевич Никитин үдэрэйн ...габарине 230 процент дүүргэнэ. **А. Мантаевай фото.**

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

СЕМИНАР БОЛОБО

Һаяхан Эгэтын МТС-эй харьяата Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо аймагай МТС-үүд ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй нэгэ үдэрэй семинар үнгэргэгдэбэ. Энэ семинарта МТС-үүдэй директорнүүд ба мэргэжэлтэд, колхозой түрүүлэгшэнэр, парторганизациин секретарьнууд — хамта 40 гаран хүн сугларaa.

Семинарта хабаадагшад «Колхозой ажахые шэнээр түсэблэлгын дуршэл тухай» партиин айкомой Эгэтын МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Пелиховэй элидхэл, мүн «Үбэлэй сагта хурьгадые абажа, кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ тухай» Эгэтын МТС-эй главна зоотехник Чебунинай элидхэл шагнаа.

ШЭНЭ ТҮЛ ОЛООР АБАНА

Яруунын мяха-һүнэй совхоздо шэнэ түл түлэг дундаа абтажа байна. Мүнөө совхозой бүхы фермэнүүдтэ 400 шахуу тугал абтаад, хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байнхай. Совхозой малшад ажалдаа шэнэ түрүү арга хэрэглэн, тугалнуудаа эхэһээнь һалгаажа, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлнэ.

Илангаяа Петр Северинэй хүтэлбэрилдэг 1-дэхи фермэдэ түл абалга эмхитэйгээр үнгэржэ байна. Эндэ таби гаран тугал абтаад, нэгэшье хоролтогүйгөөр, шэнэ аргаар түлжүүлэгдэнэ.

УЯЛГАЯА БЭЕЛҮҮЛЖЭ БАЙНА

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишад ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха уялга абанхай. Түрүү һаалишад Долгор Базарова, Цымжит Намжилова, Бальжима Цыдындамбаева, Ханда Жалсанова, Цыремжит Балданова болон бусад нютагай һайжаруулагдаһан үнеэн бүриһөө 2000—2500 литр һү һааха уялга абаһан байна.

Тиин мүрысөөндэ Д. Батуевай гүүртын һаалишад түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тэдэнэр гурба һара соо үнеэн бүриһөө 301 литр һү һаагаа.

МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ ҮДЭР

Һаяхан Сосновско МТС-эй дэргэдэ аймагай хоёр МТС-эй «Механизаторнуудай үдэр» үнгэргэгдэбэ.

Тэндэ ерэхэ хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтажа, мүнөө жэлдэ үндэр баян ургаса абаха хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна.

Ц. Дандаров.

Культурно-гэгээрэлэй темэдэ

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэрие һайжаруулха

Мүнөө Куйтунска машинно-тракторна станциин механизаторнууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хабарай тарилгада бэлэдхэн, машина зэмсэгүүдээ заһабарилжа байна.

Хүйтэн хабарһаа эхилээд, намар орой болотор МТС-эй механизаторнууд гэр бүлэнэрһөө холо, харьяата колхозуудайнгаа тарянaнажалай болон малажалай фермэ, бригаданууд дээгүүр хүдэлмэрилнэ бшуу. Харин тэдэнэр намарай түрүүшын саһанай орохын урдахана МТС-эй центртэ сугларгдаг ба трактор, машинануудаа заһабарилжа эхилдэг юм.

Эгээл энэ үедэ машинно-тракторна станциин центртэ ехэ шууяатай, хүн зон олон байдаг. Тиимэһээ механизаторнуудай сүлөөтэй сагаа сэнгэлиг хүхюунээр үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдаха ёһотой.

Теэд тус МТС-тэ энэ хүдэлмэри ямараар ябуулагданаб гэжэ хаража үзэе.

МТС-эй дирекци ба партийна организаци механизаторнуудай культурна эрилтэнүүдые хүсэд хангаха тушаа зарим тэды хүдэлмэри хэһэн байна. Механизаторнууд һайнаар түхеэрэгдэһэн клубтай болоо. Тэндэнь хүгжэмэй инструментнүүд, спортивна инвентарь, шатар, дойбод болон домино гэхэ мэтэ зүйлнүүд бии. Мүн уранһайханай, политическэ болон хүдөө ажахын олон номуудтай библиотекэ шэнээр эмхидхэгдэнхэй. Эндэнь шэнэ газетэ, журналнууд ходоодоо байдаг.

Гэхэтэй хамта, механизаторнуудай сүлөөтэй сагаа аятай зохидоор, бүри һайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Клуб, библиотекэнь үдэшэ бүри нээлгэтэй байдаг нэрэтэйшье һаа, тэндэнь хүсэд һайнаар амарха аргагүй байна. Клубай дэргэдэ уранһайханай самодеятельностиин, спортивна ба бусад кружогуудые эмхидхэжэ, тэндэ олон залуушуулые хабаадуулха шухала байгаа. Механизаторнуудай дунда уранһайханай самодеятельностиин болон спортивна хүдэлмэридэ хабаадалсаха дуратай хүнүүдшье олон. Теэд эдэ бүгэдые тус машинно-тракторна станциин профсоюзна организациишье анхаралдаа абанагүй.

Үнгэрэгшэ намар эндэ библиотекэ бии болгогдоһон байгаа. Теэд тэрэнь өөдтэй хүдэлмэри хэнэгүй.

Тус МТС-тэ механизаторнуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри юундэ иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байнаб гэхэдэ, энэ хэрэгтэ партийна болон комсомольско эхин организацинууд анхаралаа багаар хандуулна. Тиимэһээ культурын эдэ эмхи зургаануудай хүдэлмэри зүбөөр, түсэбэй ёһоор эмхидхэгдэнэгүй. Клуб, библиотекын хүдэлмэрие ябуулхыень партийна организациин секретарь нүхэр Мурзин нэгэ зарим коммунистнууд ба комсомолецуудта даалгаһан байна. Теэд тэдэнь даалгагдаһан хүдэлмэрээ һайнаар ябуулжа шаданагүй.

Механизаторнуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа партиин Баргажанай айком ба аймгүйсэдком тусхай хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

О. Раднаев, манай корр.

Хаалтатай байдаг клуб

Ацагадай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой клубта ороо һаа, «шоньын зуурахаар хүйтэн лэ!» гээд гарахат. Тэрэтнай тон зүб. Ушарынь энэ клуб түлигдэнэгүй бшуу. Түлеэн үгы.

— Түлеэ асарха гэхэдэ, унаа, подвода байхагүй. Маннинамнай ондоо ажал хэнэ, — гэжэ колхозой түрүүлэгшэ Мижид-Доржо Дондоков хэлэдэг.

Мүнөө хүрэтэр манай колхоздо библиотекэ эмхидхэгдээгүй байһаар. Заиграйн аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһагай нэгэ хүдэлмэрилэгшэ: «Танай колхоздо библиотекэ байха ёһогүй юм» гээд, харюусаа гэжэ манайхиин хэлсэдэг. Бэшэг бэшэхэдэ, Заиграйн культурын таһагайхид харюусадагшьегүй. Лекторнүүд үнгэрэгшэ намар ерэһээр, бэшэ ерээгүй.

Манай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой залуушуул ба колхозниигууд библиотекэтэй болохые, клубтаа арад зоной сугларжа, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхые хүсэнэ.

Д. Дараев

Библиотекые номуудтай болгохо

Утаата-Далахайн сомондо (Закаменай аймаг) хүдөөгэй клуб нээгдэһээр үни болоо. Тус клубай дэргэдэ библиотекэ эмхидхэгдэнхэй. Теэд эндэ уранһайханай номууд, брошюранууд, журналнууд хомор байдаг.

Һаяхан хүдэлмэрилжэ ороһон хүдөөгэй клубые даагша нүхэр Гончиков:

— Манай библиотекые номтой, журналтай болгохо тухай Закаменай аймагай культурын таһагые даагша нүхэр Д. Цыбиковтэ хандаһан байнаб. Һанар үгөө һаань, эндээ асархаб, — гэжэ хэлэдэг.

Гадна, 1955 оной ноябрь һарада нэгэ лекци шагнаа һэмди. Тэрэ гэһээр лекторнүүд ерэнэгүй, лекци хөөрэлдөөншье болоогүй. Теэд манние һонирхуулха асуудалнууд олон. Хэзээ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайжаруулагдажа, манай эрилтые хангаха юм ааб гэжэ хүлеэгдэнэ.

Дм. Дылыков.

...ОДИБАО ДЭЭГҮҮР ТОЛОН САСАРБА

...элн гэгшын арбан таба... ...хада, тон ехэ ган гасуур ... нэгэ жэл урид иимэ ушар ...м. Газаахи ушаат соохи ...шыхан хөөргөөр үлеэжэ ...энь тэб гэнтэ һулаханаар ...ад, миил амаа ангалзан ...а ядан, газар дээрэ хэб... ... Хүбүүниинь эхеэ арай... үргөөд, кан дээрэнь хэб... байгаа. Һүни болоходо, ...маг гэжэ, амяа абажа ядан ...игэжэ шэбэнээ һэн:

...үүмни, намайешни шүдхэр ... гээшэ ха. Бүхы бэемни ...уна, Диншэндэ ошожо ерээ ...н лэ байгаа даа. Намайе ...байһан шүдхэрнүүдые ма...гонилгохо һаа гү.

...дзян морёо бушуухан хүл...еэ тэрэ үзэлшэдэ абааша...

...оёр үзэлшын гэртэ оробо. ...лөөр гэрэлтүүлэгдэһэн ха... ...ь үзэл үзэлгынь годи-боди ...удаар эрээлэгдэһэн байба. ...үмлэжэ һууһан тэрлэгын... ...гиимэл зурлаануудтай хэ... ...эрэйнь үүдэн дээрэ Яован ...дүрсэ үлгөөтэй байна. Үб...эрэ эхэнэрые Диншэн нэгэ ...отод гэжэ хараад, хүбүү...ирһан барайгарые шэрээ ...хаад, тэрээн руутаа гурбан ...хажархиба.

...юу хэнэбиб, тэрэниие хэл...кэ үзэлшэ тэрэ хүбүүндэ ...шобо, тииһэн бэерээ үбшэндэ нэрбэгдэһэндэл адли шэшэржэ, һалганажа захалба. Тэрэнэй гарта хоёр орёомол саарһан, хаанаһаашьеб, бии болоодхибо. Диншэн нюдэ сабшаха зуура үбшэн эхэнэрэй толгой дээгүүр гал аһааһан саарһа эрьелдүүлнэ. Саарһанайнгаа дүрэжэ дууһамсаар, Диншэн тэрэнэй үлөөдэһые хүжын үнэһэнтэй холиһон бэерээ, иигэжэ хэлэбэ:

— Энээниие үһаар даруулаад, наранай таража байха үедэ, үбшэн эхэдээ уулга, — гэжэ зандарба.

Тус тосхоной үбшэндэ нэрбэтдэһэн бусад олон хүнүүдые тэрэ абаржа шадаагүй юм. Тэрэшэлэн Чжэньцзянайшье эхые энэ үнэһөөрөө эдэгээжэ шадабагүй. Мухар һүзэгтэй эндэхи тарияшад бурхан лэ абарха юм гэжэ үргэл мүргэл хэдэг байһан юм.

Энэ тосхондо түрэһэн ухибүүнэй нилээд олониинь түрэһөөр неделишье болонгүй үбшэндэ нэрбэгдээд ухэшэдэг байгаа. Энэ үбшэниинь «Сылюфын» гэжэ халдабарита үбшэн байһан юм. Теэд нялха нарай ухибүүдэйнгээ халдабарита энэ үбшэнһөө ухэдэгынь эндэхид мэдэхэгүй байгаа.

...тэдэнэр үбдэг дээрээ һэ...гаад, удаан саг соо мүргэл ...йгаа. Үзэлшын сээжэһээ ...һөөлдэнги абяан дуулда... ...ойр зуура хүдэлхэеэ боли...

Гаодибаотой эхэнэрнүүдэй нарайлхада, үни холоһоо хойшо Чжан хүгшэн байлсадаг һэн. Тиигэжэ Чжан хүгшэн нютагайнгаа эхэнэрнүүдэй дунда тон ехэ хүндэтэй болоһон байгаа. Тэрэнэй бэри Сюй Шу-чжэн, түрэ хуримаа хэһэнһээ хойшо гурбан жэл болобошье, түрэдэггүй байгаа. Энээн тухайнь тус тосхондо иигэжэ хэлсэдэг һэн:

— Ашатай болохоо һанаа һаа, найжа хүгшэмнай эди шэдеэр дутаагүй, харин муу жэлнүүдэй орохые мэдэдэг дээрэһээ ашатай болоногүй ёһотой.

Теэд үнэндөө тиимэ бэшэ байһан юм. Чжан хүгшэн ашатай болохын тулада элдэб арга хэрэглэһэн, мүргэл үргэл хэһэн байгаа.

Помещигүүдэй газарые хубааһанай һүүлээр уданшьегүй Саньцяо гэжэ тосхондо амбулатори нээгдэһэн тухай тус тосхондо зар тунхаг болобо. Сюй Шу-чжэн бэринь тэндэ ошожо аргалуулһан байгаа. Тиигээд жэл хахад үнгэрһэнэй һүүлээр Сюй Шу-чжэнэй гэрэй хашаагай үүдэндэ ухибүүн түрэбэ гэһэн баярай тэмдэг болохо улаан бүд үлгэгдэбэ. Энээниие эмэттэй тарияшад үшөөл этигэнэгүй. Чжан хүгшэнэй хэжэ шадаагүй юумые городой врачууд шадаха юм гү? — гэжэ гайхалсаба.

Эгээл эдэ үдэрнүүдтэ эхэнэрнүүдые түрүүлдэг хүгшэнэй гэртэ үйлэдбэриин кооперативай түрүүлэгшэ Мэй орожо ерэбэ. Шэнээр нээгдэһэн амбулаториин дэргэдэ акушерскэ курсанууд нээгдэхэ юм гэжэ түрүүлэгшэ хэлэбэ. Дүй дуршэлтэй ба бүгэдэндэ хүндэтэй болоһон Чжан хүгшэн таниие курсада һураxыетнай манай тосхоной партгруппа гуйна,—гэжэ түрүүлэгшэ хэлэбэ.

— Ай, зайлуул! Һайн хүнөө олоо ха юмта! — гэжэ тэрэ хүгшэн удаан бодолтото болоһоной̆нгоо һүүлээр, энэ дурадхалые буруушаан хэлэбэ. —Би жаран зургаа наһатай болооб. Теэд мүнөө болоһон хойно һурахаяа хайша ошохобиб даа. Залуушуул ошог лэ! — гэбэ.

Тиигээд хэдэн хоног үнгэрһэнэй һүүлээр тэрэ хүгшэн һурахаяа ошохые зүбшөөб. Чжан хүгшэн гэртээ сугларһан эхэнэрнүүдтэ курсада ошожо хараһан үзэһэн гайхалтай юумэнүүд — микробууд тухай, дезинфекци болон бусад урдань мэдэдэггүй элдэб юумэнүүд тухайгаа ходо хөөрэжэ үгэдэг болоо.

Мухар һүзэг ба харанхы мунхаг байдал хадаа үбшэ хабша асардаг байна. Эдэ хоёр дайсадтай нэгэн доро тэмсэл хэхэ хэрэгтэй. Элдэб түрэлэй үбшэнүүдтэй ба харанхы мунхаг ябадалтай тэмсэлэй үедэ шэнэ хүсэн урган гараа. Уездиэ ба городской зуун поликлиникэ, гурбан зуун табин тосхоной амбулатори Шэньси провинцида мүнөө нээгдэнхэй. Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй тоо арба дахин олон болоо. Тиигэбэшье тэдэнэрынь үшөөл үсөөдэнэ.

Зунай бүгшэм халуун нэгэ үдэшэ Гаодибаодо ажаһуугшад һургуулида сугларба. Урдань сүмэ байһан энэ гэр тарияшадай ажаһуудаг гэрнүүдһээ ехэшье илгаатай бэшэ, шабараар сохижо хэһэн ханануудтай, зундаа марляар бүтүүлэгдэдэг, үбэлдөө саарһаар наагдадаг бишыхан сонхонуудтай юм. Үглөөгүүрынь ухибүүд эндэ ерэдэг, үдэшэ болоходо, наһа гүйсэһэн хүнүүд номдо һурадаг. Тэрэ үдэшэнь элидхэл болохо гэжэ соносхогдоһон байгаа. Таршаануудые болон бусад хорото хорхой шумуулнуудые яажа үгы хэхэб гэһэн элидхэл волостьһоо ерэһэн агротехник хэлэжэ эхилбэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ хлопок эдеэшэһэн байгаа, теэд полинууд дээрэ «улаан абаахай» гэжэ эндэ нэрлэгдэдэг хорото шумуулнууд бии болоһон байба. Ургасаяа яажа абарха гээшэб? Хуушанай заншалай ёһоор буддын шажанда шүтэдэг тарияшадта ямаршье хорхой шабхай алахань хорюултай юм. Жэшээлхэдэ, хүнэй хэлэһые оройдоошье шагнаха дурагүй, таби наһатай Ли Цзяньсянь гэдэг үри зээли хэжэ байжа, хүжэ худалдажа абаад, өөрынгөө газар дээрэ үглөөнһөө үдэшэ болотор мүргэл хэгшэ һэн. Тэрэл үедэ туһа хүргыт гэжэ агротехническэ станцида хандаха гэжэ тосхоной партгруппа шиидэһэн байгаа.

Элидхэл һонирхолтой байба. Үглөө үдэрынь хлопогой поли дээгүүр гаража, тамхинай набшаһанай шүүһэ хлопчатнигай залаада сүршэжэ ябаһан бригадые тэрэ элидхэлшэ хүтэлбэрилөө. Тиихэдэнь бүришье ехээр һонирхоо. Хлопогой буурсагуудынь задаржа эхилбэ.

Байгаали тушаа Хитадай тарияшадай бодомжонь үниинһөө хойшо мухар һүзэгөөр манараагдаһан байгаа. Байгаалиин хүсэндэ хүн эсэргүүсэн тэмсэхэ шадалгүй гэжэ тэдэнэр тоолодог байгаа һэн.

Гаодибаогой коммунистнууд хадаа байгаалиин хүсэндэ шүтэдэг ябадалтай нэгэ ган гасуур хабарай сагта хурса тэмсэл хэжэ эхилээ һэн. «Тэнгэриин үршөөтөөгүй һаа, үмхэшье хилээмэ амандаа хэхэгүйш» гэһэн үгэнүүд хоротой могой шэнгеэр тосхон соогуур дахяад тараба. Иимэ һанал бодолые эрид буруушаажа, ган гасууртай тэмсэлдэ арад зониие бодхоохо хэрэгтэй болобо. Худагуудые малтажа байһан группануудые коммунистнууд, залуушуул толгойлжо эхилбэ.

Полинууд дээрэ уһа гаргахын түлөө шанга тэмсэл хэжэ байһан эдэ үдэрнүүдэй нэгэндэ Гаодибао тосхоной үйлсэнүүдтэ юрэ бусын ушар болобо. Газаа гүйлдэжэ гараһан ухибүүд гартаа үшөөһэнэй мүшэрнүүдые бариад ябаһан үбгэдые ехээр һонирхон хаража байбад. Бороо хураһаа айдаггүйбди, харин бороо манда хэрэгтэй гэжэ тэнгэридэ харуулха гэһэн сэдьхэлтэйгээр үбгэдүүд барандаа хүл нюсэгэн, хормойгоо шуунхай ябабад.

Энэ үедэ бүхы хүнүүдтэйгээ хамта поли дээрэ ажаллажа байһан түрүүлэгшэ Мэйдэ эхэнэрнүүдэй бригадын бригадир Чжан Юй-лань амидан гүйжэ ерэбэ.

— Һонин юумэ болоод байна. Мэнэ һая намда үбгэд ерэжэ, мүргэлөө хэхымнай түлөө долоон басагадые хүдэлмэриһөөнь табиит гэбэ, — гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Бороо оруулха мүргэл хэхэдэ, долоон басагад домбонуудтай уһа бариад, тосхоной захада байһан арсаланай дүрсэ дээрэ уһа адхажа байгаад, ёһололой дуу дуулалдаха зэргэтэй байгаа ха.

Тэрэ үедэ Гаодибао тосхониие тойроод байһан полинууд дээрэ анар 22 худаг малтагдаад байһан юм. Хэдэн хоног үнгэрөөд байхада, бусад худагуудынь уһа үгэжэ эхилбэ.

Научна үзэлэй гэрэл толон хитадай тарияшадай ухаан бодолдо гүнзэгыгөөр нэбтэрэн орожо эхилбэ. Научна ба техническэ эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэхитадай обществын Шэньсидэ нээгдэһэн провинциальна отделени энэ талаар айхабтар ехэ ба олон янзын хүдэлмэри ябуулна. Энэ общество хадаа хүдөө нютагуудта хүдэлмэрилжэ байһан олон эдэбхитэдтэ, багшанарта, врачуудта түшэглэн, ажал хүдэлмэрээ эрхилдэг байна.

Мүнөө Гаодибаодашье, Хитадай олон мянган бусад тосхонуудтал адли, гэрэлтэ наран мандаал!

В. ОВЧИННИКОВ.

Хитадай Арадай Республикын Шэньси провинци.

Хитадай Арадай Республика. Хитадай түрүүшын автозаводой гол барилганууд дүүргэгдэжэ байна. Хитадта ошоһон советскэ мэргэжэлтэд предприятиие барилгада еха туһаламжа үзүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Советскэ мэргэжэлтэ Ф. М. Хохлов түхеэрэлгэнүүдые тодхохо асуудалнуудые хитад хүдэлмэришэдтэй зүбшэн хэлсэжэ байна.

Синьхуа агентствын фото.

Англида советскэ фильмын недели эхилбэ

ЛОНДОН, январиин 24. (ТАСС). Лондонско томо кинотеатрнуудай нэгэн болоһон «Скала» театр соо советскэ фильмын недели үсэгэлдэр эхилээ. Тэрэнние англо-советскэ хани барисаанай общество эмхидхээ. Английска хүн зондо: «Большая семья», «Шведская спичка», «Бухэсоюзна худөө ажахын выставкэ», «Верные друзья» ба «Команда с нашей улицы» гэжэ картинанууд харуулагдаха юм.

Англо-советскэ хани барисаанай обществын национальна соведэй түрүүлэгшэ Джон Плеттс-Миллс советскэ фильмын неделиие нээгээ. Советскэ фильмнүүдые харалга советскэ ба английска арадуудай үгэеэ ойлгоцолгые саашадаһа найжаруулгада туһалха бээз гэжэ найдажа байһанаа тобшо үгэ хэлэхэдээ, тэрэ элишэлэн мэдүүлээ. Удаань «Большая семья» гэжэ фильм харуулагдаа. Хүн зон тэрэнние һонирхоһон байна.

Афганистанай нэгэдэхи табанжэлэй түсэб

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Афганистанай нэгэдэхи табанжэлэй түсэб зохёолго дүүргэгдээ гэжэ национальна экономикын министрын уялгые дүүргэгшын соносхоһон тухай Юнайтед Пресс агентствын корреспондент Кабулһаа мэдээсэнэ. Худөө ажахыда болон газар уһалалгада энэ түсэб соо гол анхарал хандуулагдана. Тэрэнэй удаа хэлхээ холбооһон ба транспорт ороно.

Монтгомери Белградта ерэбэ

БЕЛГРАД, январиин 24. (ТАСС). Фельдмаршал Монтгомери Белградта үсэгэлдэр ерээ.

Франциин Национальна суглаанда

ПАРИЖ январиин 24. (ТАСС). Эгээн наһажаал депутат Марсель Кашенэй түрүүлэлгэ доро Франциин Национальна суглаанай заседани мүнөөдэр нээгдэжэ, энэ палатын түрүүлэгшые һунгаха асуудал хэлсэжэ ороо.

Энэ тушаалда дүрбэн кандидат: коммунист Марсель Кашен, социалист Ле Трокер, МРП-эй партиин («арадай-революционно хүдэлөөн») гэшүүн Шнейтер ба пужадист Рюф дэбжүүлэгдэжэ гэжэ урда тээнь мэдээсэгдэжэ нэн. Национальна суглаанай түрүүшын һунгалгын нэгэдэхи гү, али хоёрдохи турта тэрэнние һунгахын тулада голосуудай дииллэнхи олонхинь үгтэхэ зэргэтэй юм; хэрбээ эдэ турнуудһаа үрэ гараагүй һаань, гурбадахи тур боложо түрүүлэгшэ голосуудай юрын олонхёор һунгагдаха байна. Заседани дээрэ байһан депутадууд голосованида хабаадаха ёһотой юм.

Голосованиин нэгэдэхи турай дүн нимэ: Кашен 145 голос, Ле Трокер—133, Шнейтер—212, Рюф—57 голос абаа. Кандидадуудай списогүүдтэ ороогүй Национальна суглаанай бүхы депутадуудай түлөө хэдэн голос үгтэһэн байха юм.

Голосованиин хоёрдохи турай болохын урда тээ депутат-коммунист Жак Дюклогой дурадхалаар парламентскэ группануудай зүблөө хэхын тулада забһарлалга соносхогдоо.

ПАРИЖ, январиин 24. (ТАСС). Национальна суглаанай заседаниин забһарлалгын үедэ түрүүлэгшые һунгаха тухай асуудалаар өөһэдынгөө хараа бодолые парламентскэ группанууд дахяад зүбшэн хэлсээ. Голосованиин түрүүшын турта социалист Ле Трокертэ орходоо Марсель Кашенэй олон голос абаһаниие хараадаа абан, хоёрдохи турта Кашенэй кандидатурын түлөө голосовалхыень социалистнууд болон радикалнуудта коммунистнуудай парламентскэ группа дурадхаа. Гэбэшье, дурсагдагша партинууд энэ дурадхалыень буруушааһан байна. Коммунистическэ группа мэдүүлгэ хээ. Тэрээн соонь тусхайлал нигэжэ хэлэгдэнэ:

«Мүнөө тохёлдоод байһан оршон байдалые харгалзан абан, хархис этэгээдүүдэй табиһан кандидатурын һунгагдахагүйн тулада, «республиканскэ фронтын» партинуудай ба баруунай үзэл баримталдаг партинуудай хоорондоо үгэеэ ойлгохоор гэһэн ямаршье һэдэлгые таһалдуулжа, ороной демократическэ хүсэнүүдые нэгэдүүлгэдэ туһалхые эрмэлзэн, коммунистическэ группа хадаа Марсель Кашенэй кандидатурые болюулаад, хоёрдохи турта социалистнуудай кандидадай түлөө голосоо үгэхэ гэжэ шиидхээ».

ПАРИЖ, январиин 25. (ТАСС). Франциин Национальна суглаанай түрүүлэгшые һунгалгаар голосовани үсэгэлдэр үдэшэ үргэлжэлөө. Хоёр турай болоходо нэгэшье кандидадайнь голосуудай дииллэнхи олонхиие абажа шадаагүй дээрэһээ, тэрэнэй һүүлээр гурбадахи тур болоо. Гурбадахи турта түрүүлэгшые һунгахын тулада голосуудай юрын олонхи хэрэгтэй юм. Гурбадахи турай болоһоной эсэстэ Национальна суглаанай түрүүлэгшээр Ле Трокер (социалист) һунгагдаа. Тэрэнэй түлөө 280 депутат голосовалаа. Шнейтер (МРП) 205 голос абаһан байха юм.

США-гэй гүрэнэй департаментын түлөөлэгшын мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын корреспондент Вашингтонһоо нигэжэ дамжуулна:

Ородой делегацинуудай Холбоото Штадуудта ерэлгые саашадаа зүбшөөхэ гү, али зүбшөөхэгүй тухай асуудалые гүрэнэй департамент шэнжэлэн үзэжэ байна. Зүгөөр ямаршье шиидхэбэри мүнөө дээрээ абтаагүй.

Гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэ Линкольн Уайт корреспондентнүүдтэ нигэжэ мэдүүлээ. «Энэ асуудал шэнжэлэн үзэгдэжэ байна, энэ темээр ондоо асуудалнуудта би харюусахагүйб».

Росситай бэе бэедээ делегацинуудые эльгээлэлгэ болюулхые аюулгүйн национальна соведтэ гүрэнэй секретариин орлогшо Гербет Гувер-Младший ба правительствын дээгүүр тушаалта бусад түлөөлэгшэдэй дурадхаһан тухай мэдээсэлэй гараһан дээрэһээ энэ асуудал табигдаһан байха юм.

Даллес Индонезидэ ерэхэ болобо

ДЖАКАРТА, январиин 24. (ТАСС). Антара агентство нигэжэ мэдээсэнэ. США-гэй гүрэнэй секретарь Даллесые Индонезидэ эльгээхэ дурадхалтайгаар США-гэй правительство хадаа Джакартахи посольствоор дамжуулан Индонезиин правительствода хандаа гэжэ Индонезиин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ мэдүүлээ. Харахапай правительство энэ дурадхалыень зүбшөөгөө гэжэ МИД-эй түлөөлэгшэ мүн лэ мэдээсэһэн байна.

СЕАТО-гэй соведэй сессиин Карачида боложо дүүрэһэнэй һүүлээр мартын 12-то Даллес Джакартада ерэхээр хүлеэгдэнэ.

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Джакартаһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Даллесай Индонезидэ ерэхэ болоһон тушаа дурагүйтэжэ байһанаа индонезийскэ хэблэл бэшэнэ.

Американска генерал Грюнтер Бельгидэ ерэбэ

БРЮССЕЛЬ, январиин 24. (ТАСС). Хойто-атлантическа союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй верховно главна командалагша генерал Грюнтер үсэгэлдэр Бельгидэ ерээ. Энээн тухай мэдээсэжэ зуураа, «Драпо руж» газетэ «Хет Лаатсте Ньюс» газетын һанамжа тухай бэшэнэ. Тэрээн дээрэһээ хаража үзэхэдэ, бельгийскэ армиие шэнэдхэн байгуулха ба атомна зэбсэг тухай асуудалнуудые хэлсэхын тулада Грюнтер Бельгидэ ерэһэн байна.

Конькигаар мүрысөөн

Урилдаанай конькигаар профсоюзуудай спортивна обществонуудай түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн 2 үдэр соо боложо дүүрэбэ.

Эхэнэрнүүд 100, 1000, 1500, 3000 метртэ урилдаа. 100 метрын урилдаанда Ярёменко, бусад урилдаануудта Шевчук түрүү һууринуудые эзэлээ.

Ингэжэ өөһэд хоорондын мүрысөөндэ эхэнэрнүүдэй дундаһаа Шевчук (Түмэр замай транспортын «Локомотив»), Н. Боброва (ПВЗ-гэй «Локомотив»), Ярёменко (багшанарай профсоюз) түрүү һууринуудые эзэлһэн байна.

500 метрын урилдаанда спортоор СССР-эй мастер Ярёменко, залуу конькишан Бердников гэгшэд түрүү һууриин түлөө тэмсээ. Энэ мүрысөөндэ залуу конькишан мастерһаа оройдоо 1 секундаар һүүлдэһэн байна.

Удаань 1500, 3000, 5000 метрын урилдаануудта мүн ара Ярёменко түрүүлэн ерэ... өөһэд хоорондын мүрысөөндэ Ярёменко—нэгэдэхи, Л. ...ников — хоёрдохи һууринуудые эзэлээ.

Командануудай хоорондын мүрысөөндэ ПВЗ-гэй «Локомотив» команда илажа, ВЦ... эй спартакиадада хабаадаха эрхэ олобо. Энэ спартакиада февралиин 24-дэ Мо... боложо...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Ярёменко, А. Конобеева, Н. Боброва, Л. Семенников, Л. Ярос... гэгшэд байна.

Л. Бобыкинай те...

В. Шитиковэй зу...

Эдэбхитэй мэргэжэлтэ

Дмитрий Иванович Кузьмин өөрынгөө мэргэжэлдэ тон дуратай, ажалдаа үнэн зүрхэнһөө оролдожо хандадаг юм. Пограничнэ МТС-эй харьяата Калининай нэрэмжэтэ колхоздо энэ нүхэр ветфельдшерээр хүдэлмэрилхэ зууураа, малшадай дунда хүндэтэй болонхой. Тэрэ оролдостотой ажалайнгаа түлөө 1954 ондо Москва, Худөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо ерэһэн байгаа.

Мүнөө Калининай нэрэмжэтэ колхозой хонишод Дмитрий... вичын хүтэлбэри доро ... түрүүшынхеэ кошарно-баз... гаар түлжүүлжэ байна.

Нүхэр Кузьмин малшад... мүн ниитэ-ойлгуулжамжын ... ри явуулдаг юм. Мүнөө ... малшадые зургаадахи ... түсэб тушаа КПСС-эй XX ... Директивэнүүдэй проектт... суулжа байна.

С. Д...

Спортсменүүдэй урилдаан

«Красная Звезда» гэжэ һайндуранай спортивна общество санаар ба конькигаар спартакиада үнгэргэбэ. Тэрээндэ хамта 56 хүн хабаадалсаа. Һургуулинуудай хоорондо болоһон мүрысөөндэ лесотехническэ техникум түрүү һуури эзэлээ.

Конькигаар урилдаанда леспромхозуудай ба модоной заводуудай командануудай дундаһаа Улан-Үдын модоной заводой команда һайн амжалта туйлаа. Эрэшүүлэй дунда конькишан Л. Давыдов, эхэнэрнүүдэй дунда Бартеньева түрүү эзэлбэ.

Санаар Хандагатайн ... зой спортсменүүд түрүү ... Итанцын леспромхозой ... хүн һуури эзэлжэ, Улан-Үдын ... заводойхид гурбадахи һ... раа.

Спартакиадада илаһан ... ниуудта дамжуулгын кубо... рюулагдаһан байна. Спор... тэ грамотанууд ба үнэтэ ... үгтөө.

Н. ...

Индийский национальный конгресс гэжэ партиин хэрэг хүтэлхэ комитедэй сесси дүүрэбэ

ДЕЛИ, январиин 24. (ТАСС). Индийский национальный конгресс гэжэ партиин хэрэг хүтэлхэ комитедэй сесси хоёр үдэр соо үргэлжэлөөд үсэгэлдэр хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Комитет хадаа «Нацида хандалга» гэһэн гаршагтай резолюци баталан абаа. Штадуудые шэнэдхэн байгуулха асуудалаар правительствын шиидхэбэриин соносхогдоһонһоо уламжалан, Бомбейдэ болоһон үймөөн энэ резолюци соо шууд сэхээр буруушаагдаһан байна. Мүнөө тохёолдоод байһан хүндэ хүшэр байдалые зайсуулхын тулада, жэжэ асуудалнуудаар үгэеэ ойлгоцоогүй ябадалай Индиин бата нэгэдэл ба дэбжэлтэ замда һаад хаалта болохогүйн тулада бүхы оролдолгоо гаргахыень нацые, илангаяа Индийский национальный конгресс гэжэ партиин гэшүүдые комитет уряалаа.

Комитет хадаа уласхоорондын шэнжэлгые шагнаһан байна. Энэ асуудалаар премьер-министр Неру үгэ хэлээ.

Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Неру хадаа Дүтын ба Дунда Востогто бии байдал тухай, тэрэ тоодо Багдадска хэлсээн, тэрэнтэй Кипртэхи ба Судандахи собитинууд тухай тогтожо хэлэһэн байна. Пакистанда американскэ туһаламжын үгтэһэн тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэхэ зуураа, американскэ туһаламжа абаһанһаа хойшо Пакистанда боложо байһан собитинууд Индидэ һанаа зоболто үүдхэбэ гэжэ тэрэ тусгаар тэмдэглээ. ООН-эй Генеральна Ассамблейн һүүлшын сесси дээрэ индийскэ делегациин дүүргэһэн үүргэ тухай тэрэ баһал хэлэһэн байна.

Индийский национальный конгресс гэжэ партиин Амритсарта жэл бүри болодог съездын үзэмжэдэ табигдаха резолюцинууд тухай асуудалые комитет мүн лэ хаража үзөө. Хоёрдохи табанжэлэй түсэб, штадуудые шэнэдхэн байгуулга ба уласхоорондын байдал тухай резолюцинуудые съездын үзэмжэдэ табиха гэжэ шиидхэгдээ.

Индиин Республикын зургаадахи жэлэй ой

Индиин Республикын тогтоһоор январиин 26-да зургаан жэл болохонь. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущев гэгшэдэй мэнэ һая Индидэ ошожо ерэһэнэйнь мартагдашагүй нүлөөн доро энэ жэлдэ агуухэ индийскэ арадай национальна һайндэр тэмдэглэгдэхэнь. Индиин премьер-министр Джавахарлал Неругэй Советскэ Союзда ерэлгэ, мүн тэрэшэлэн СССР-эй гүрэнэй ажал-ябуулагшадай Индидэ ошоһон хани барисаанай айлшалалга хадаа агуухэ хоёр арадуудай хоорондохи хани бариса болон харилсан туһалалсалые бүри ехээр бэхижүүлээ, эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүйн байдалые бэхэжүүлгэдэ туһалаа.

***

Олон зуун жэлэйнгээ түүхэ соо эб найрамдалда дуратай индийскэ арад харийн эзэмдэгшэдтэ эсэргүүсэн тэмсэһэ гарагүйгөөр тэмсэжэ баатай болоһон юм. Харийн бүхы дарлагшадай дундаһаа английскэ колонизаторнууд индийскэ арадта юунһээшье ехэ гашуудал ба зоболон ушаруулаа. Английскэ колониальна эзэмдэлгэ Индидэ хоёр зууһаа бага үлүүтэй жэл соо үргэлжэлһэн байна. Тингээд энэ эзэмдэлгын эсэстэ орон болбод хэдэн олон зуун жэлээр хойшоо татагдаа. Индустриальна Англиин эд товарнуудые абадаг, тэрээндэ аграрно-түүхэй эд бараа үгэдэг газар болгохо гэжэ Индиие эрмэлзэһэн колонизаторнууд орон бүд нэхэлгын хүгжэнги промышленностиие, суднобайгуулгые, шэлэй болон сааһанай промышленностиие, тэрэшэлэн олон олзоборилгонуудые зорюута һандараагаа. Индиин худөө ажахын хүгжэлтэ һаатуулагдаа: деревнидэ мүнөөшье хүрэтэр тон ахир зэбсэгтэй, газар элдүүрилгын хахад феодальна системэ үргэлжэлһөөр. Газарайнь хүрьһэн ехээр муудаа, уһалууриин шэнэ системэнүүд байгуулагданагүй. Эдэ бүгэдын эсэстэ Индиин зон тон ядуу байдалда ороод, хосорхо байһан байгаа.

Индийскэ арад хадаа английска колониальна боголшолготой эбсэжэ байха аргагүй байгаа, эбсэнэгүй. Непальска зоной восстаниуд, 1857—1859 онуудай национальна восстани хадаа индийскэ арадай сүлөөрэлгын тэмсэлэй үлэмжэ ехэ шатанууд болоһон байна. Энэ хадаа Индидэ английска колонизаторнуудай позициие ехээр һулэдхаа. Ородой түрүүшын революци индийскэ арадай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөн бүри ехээр шангадхалгада хүсэ оруулжа үгэһэн байна. Эгээл эдэ жэлнүүдтэ Бомбейн бүд нэхэгшэдэй, Бенгали болон Пенджабын таряашадай баатарлиг добтолгонууд болоһон байна. Индийскэ арадай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлэй хүгжэлтэдэ Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци тон ехэ нүлөө үзүүлээ.

Советскэ Союзай шиидхэхы үүргэ гүйсэтгэһэн, дэлхэйн хоёрдохи дайнда фашистскэ Германи болон милитаристскэ Японие бута сохилго, энээнтэй дашарамдан Азида национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй хүсэн түгэлдэр дэбжэлтэ хадаа английскэ колониальна зонхилолгоһоо сүлөөрэлгэдэнь индийскэ арадта туһалаа.

Политическэ талаар бээз даанхай байдалые индийскэ арадай дайшалан абаһан ябадал, мүн 1950 оной январиин 26-да Индиие бүрин эрхэтэй республика болгоһон ушар хадаа английскэ колониальна эзэмдэлгын хойшолонгуудые хэтэ заяандань үгы болгохын тулада Индиин дабан гараха холын ба бэрхэшээлтэй замай эхиниинь болоно.

Индийскэ правительство оронойнгоо экономикые хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал табина. Индиин хүгжэлтын нэгэдэхи табанжэлэй түсэбэй (1951—1956 онууд) бэелүүлэгдэжэ байха үедэ худөө ажахые хүгжөөлгэдэ ба уһалууриин-энергетическэ барилганууды бодхоолгодо гол анхарал хандуулагдаһан байна. Энэ талаар горьтойхон юумэ хэгдэбэ. Тусхайлан хэлэхэдэ, гидроэнергетическэ томо барилганнуудые хэхэ талаар хүдэлмэринүүд үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэһэн байна.

Һүүлэй хэдыхэн жэлнүүд соо промышленна шэнэ предприятинуудые ашаглалгада оруулагдаа гэбэл: Читтаранджанска паровозбарилгын завод, Синдридэ химическэ үтэжүүлгэнүүдэй томо завод, Бенгалорада радио-телефонно аппаратурын завод, Дамадарска кабельна завод ба бусад предприятинууд болоно.

Национальна промышленностиие ехээр хүгжөөгөөгүй һаа, оромнай бодотоор бээз даанхай байдалые түйлажа шадахагүй гэжэ индиецүүд ойлгоно. Инди мүнөөшье хүрэтэр промышленна талаараа гээгдэнхэй гүрэн байһаар; тиихэдэ индийскэ промышленностиин һомологдоһон мүнгэ зөөриин орууланын 83 шахуу процентынь английнханнудай зөөри байха юм. Эгээл тиимэ дээрэһээ индийскэ правительство тон ойрын жэлнүүдтэ промышленностиие хүгжөөлгэдэ гол анхарал хандуулхаар хараална. 1957 онһоо 1961 он болотор табан жэл соо промышленностьда 48 миллиард рупи оруулагдаха байна; тиихэдээ гүрэнэй секторые хүгжөөлгэдэ гол анхарал хандуулагдаха юм.

Бэе бэедээ ашаггай туһатай экономическа холбоонуудые бусад оронуудтай хүгжөөхэ Инди хүсэдэг. Тиихэ зуураа, индийскэ правительство алангаа оронойнгоо промышленна хүгжэлтын хэрэгтэ хари гүрэнэй туһаламжа хэрэглэхэершье бэлэн. Зүгөөр тиимэ туһаламжа хадаа политическэ эрилтэтэй холбоогүй байхыень индийскэ правительство хүсэнэ. Тиимэһээ Индидэ туһалхаар хэбэртэй Америкын Холбоото Штадуудай проектнүүдтэ Инди болгоомжотойгоор хандана.

Советско-индийскэ экономическа харилсан туһалалсалга тон ондоо үндэһэ һуури дээрэ хүгжэжэ байна. Индидэ СССР-эй туһалхаар бэлэн байһан тухай Н. С. Хрущев Бухэиндийскэ радиогоор үгэ хэлэхэдээ, нигэжэ тэмдэглэһэн байна:

«Таанадые ямаршьеб юумэндэ һургаха хүсэлэнтэй байһан дээрэһээ таанадта энээн тухай бидэ хэлэнэ бэшэбди. Тиимэ бэшэ даа, Индиин арадта, Индиин Республикада бидэ һайн һайхан сэдьхэлээр туһалха хүсэлэнтэйбди, яахадааб гэхэдэ, эрхэ сүлөөтэй ба бэеэ даанхай Индиин Республикын хүгжэхые ба бүхэжэхые хүсэнэбди».

1953 ондо батлагдаһан табан жэлэй хүдалдаа найманай хэлсээнэй үндэһэ һуури дээрэ Советскэ Союз Инди хоёрой хоорондо бэе бэедээ ашагтай туһатай худалдаа найман амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. Энэ хэлсээнэй ёһоор, Советскэ Союз Индидэ нефть болон нефтиин зүйлнүүдые, ой модо, бүдагуудые, саарһа, оптическа зэбсэгүүдые, станогуудые, худөө ажахын машинануудые болон бусад промышленна түхеэрэлгэ хүдалдана. Тиигэжэ зуураа, Советскэ Союз Индидэ шухала техническэ туһаламжа үзүүлнэ. Инди хадаа СССР-тэ сай, кофе, арһа, перец болон бусад эд бараануудые хүдалдана.

Жэлдээ миллион тонно булад гаргадаг металлургическа завод Советскэ Союзай хүсөөр Индидэ бариха тухай баталагдаһан хэлсээн хадаа СССР-эй һайн һайхан сэдьхэлэй туһаламжын үльгэр жэшээ болоно.

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев гэгшэдэй түүхэтэ айлшалалгын эсэстэ индо-советскэ экономическа харилсан туһалалсалга бүри ехэ үндэр шатада өөдөө дэбжээ. Энэ жэлһээ эхилээд гурбан жэлэй турша соо Индидэ нэгэ миллион тонно прокат Советскэ Союзай эльгээхэ тухай советско-индийскэ һүүлшын хэлсээнүүдэй үедэ ойлгоцолгоһоонинь мэдээжэ. Тэрэшэлэн Индидэ промышленна элдэб түхеэрэлгэнүүд ба бусад эд товарнууд эльгээгдэхэ байна. Мүн Индишье СССР-тэ өөрынгөө товарнуудые ехээр эльгээдэг болохо юм. Манай хоёр арадуудай хоорондо культурна холбоо барисаануудай бүри ехээр хүгжэхэ байһандань ямаршье нэжэг байнагүй.

Инди Советскэ Союз хоёрой хоорондохи хани барисаан үдэрһөө үдэртэ улам бүхэжэжэ, ургажа байна. Эб найрамдалай ба уласхоорондын аюулгүйн байдалай түлөө тэмсэлдэ СССР-эй ба Индиин интересүүдэй нэгэн алли байһаниинь хоёр оронуудай хоорондохи хани барисаанай харилсаануудые саашадань хүгжөөлгын бата бэхи үндэһэн ри болоно.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хэрэг ... Республикын оруулһан ... ринь нилээд ехэ байна ... уласхоорондын нүлөөнэй ... ри үргажа байһан ябада ... тайлбарилагдана.

Дальна Восток болон ... шухала асуудалнууд ... вань тухай, ООН-до Хит... дай Республикые оруу... корейскэ болон индо-хит... далнууд тушаа, уласхоор... сад зарим асуудалнууд ... ди ба Советскэ Союз ... үзэл бодолтой байһана... мэдүүлһэн байна.

Советскэ Союз ба И... рондохи хани харилсаан... нинтын ба политическэ ... гуулалтай гүрэнүүдэй ... һууха илейнүүдэй зүб... үнэншэмэ тодоор гэрэш... байна.

375 миллион арадта... хани барисаа болон ... туһалалсалые советск... дэрөөр сэгнэнэ. Мү... инаг дуратайгаар хандаж... даа нүхэд Н. С. Хрущев ... ганин гэгшэдэй Индидэ ... үедэ илангаяа тодоор ... байна. Манай хоёр арад... хани барисаагаа, хари... салгаяа бүхэжүүлхэ, ун... һэн зорилгоор дүүрэн.

Хани барисаата инди... дайнгаа национальна ... үдэр советскэ хүнүүд аг... культураяа хүгжөөлгэ... Республикын национал... даанхай байдалаа бүх... сашаада амжалтануудые ... хыень үнэн зүрхэнһөө хү...

Н. СМ...

Редактор Д. Л. ЛОБ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59 пропаганды и переводов — культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00671. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР.